FELIX SALTEN

PERRI

Felix Salten: Perri, in: Bambi, Perri, Hops and Co.
Albert Müller Verlag, Rüschlikon-Zürich, 1977

Hungarian translation Dormándi László
© Dormándi László jogutódja
1990
Szecskó Ágnes rajzaival

FELIX SALTEN

PERRI

Móra Ferenc Könyvkiadó

Hopp! A mókus hirtelen szökkenéssel suhant le a fakorona csúcsáról, négy lábát mereven elterpesztve, s bozontos farka úgy remegett, akár valami használatlan kormányrúd. Inkább zuhanás volt már ez, mint ugrás, s kiváltója a fejveszett halálfélelem.

Még mielőtt az ágak megreccsentek volna, a kecses kis lény teljesen megzavarodva már ott ült Annácska ölében; a mókus és a kislány elképedve bámultak egymásra. De csak egy szemvillanásnyi ideig. Aztán a mókus elfulladó lélegzettel lihegte:

– Segíts! – S a gyermek apró kezébe fogta remegő vendégét, aki, mintha csak az égből hullott volna le, meglapult a tíz ujj sátortetője alatt.

Anikó érezte tenyerén a menekülő szívének viharos dobolását.

Fenn, a fa koronájában megzizzentek a lombok, az ágak kissé meghajoltak. Anikó felpillantott. Elmosolyodott, amikor látta, hogy a nyuszt settenkedik odafenn. Szimatolt és bujkált, ravasz, veszedelmes ábrázata csak nagy néha villant elő a levelek közül. Zsákmánya kisiklott karmai közül, s amikor készült, hogy utánavesse magát, közelből, veszedelmes közelségből emberi szagot szimatolt. Azt pedig gyűlölte, mert megakadályozta terve kivitelében. Most tehát tanácstalanul, habozva nézelődött.

Sápadtszürkén derengett a májusi hajnal, a nap még észrevehetően a láthatár alatt pihent, de Anikó már a kis padon kuporgott, az apai vadászház előtti pázsiton. Körös-körül ébredt az erdő. Mielőtt még az első sugarak bearanyozták volna a fák csúcsát, felhangzott a kakukk ébresztője, a pacsirták dala, a vörösbegy ujjongása, a harkály éles kacaja, a cinegék szárnycsapása, a pintyek csivitelése.

Anikó… háromesztendős pöttöm törpécske… itt ült, mint minden reggel, amikor csak lehetett. A reggeli nap már korán besütött a hatalmas bükk lombsátra alá, és sokáig időzött alatta. Délután és estefelé a gyermek a pázsiton ugrált, játszott a maga csendes, nyugodt módján, vagy elüldögélt a mogyoró- és kökénybokor tövében, amely a ház előtti kis térséget keretezte. Barna, fürtös haja vidáman repkedett a feje körül, és időnként belehullott finom, egészséges kis arcába, amely olyan volt, akár valami angyalgyereké, amilyeneket a barokk kor művészei faragtak a kis zenélő égi muzsikásoknak. Anna egyedül volt, de ebből a magányosságból nem érzett semmit, sem bent a szobában, s még kevésbé itt kint az erdőn. Anyja nem volt, nagyanyjának pedig édeskevés ideje volt ahhoz, hogy vele foglalkozzék, s csak a legszükségesebbekkel törődött. A ház táján a gyermek uralkodott, szelíden, kedvesen, de korlátlanul. Az apa szerette az erdőt, a vadászatot, a vadat, amelyet ápolnia s néha vadásznia kellett, vagy pedig felhajtani a gazda puskája elé, szerette két kutyáját, Fidót, a dakszlit, és Treffet, a karcsú, foltos vizslát, szerette természetesen az anyját is, de mindenekfelett főképpen Annát, egyetlen gyermekét. „Anikó"-nak nevezte, éneklő hangsúllyal mondta ki mindig ezt a szót, és Anna ugyanilyen hangsúllyal válaszolt: „Igen, Api!” Gyakran ez volt egész beszélgetésük, s ez kielégítette őket, valószínűleg azért, mert mélységes összetartozásukat nem lehetett volna jobban és bensőségesebben kifejezni.

Anikó most az emberi lét ama korai hajnalában élt, abban a titokzatos állapotban, amikor a gyermek meglehetősen idegen még a felnőtteknek, s maga sem érzi még a vágyat, hogy már felnőtt legyen. Az élet felderengő napja persze nem mindenki számára hozza el a boldogságot. Egyelőre azonban élvezik azt a hallatlan előnyt, hogy még nincsen sorsuk, s csak élnek természetes ártatlanságban, mint Ádám és Éva a Paradicsomban, mielőtt megették a tudás fájának almáját. S

mint egykor a Paradicsomban, valamennyi élőlény bizalmas barátságban van a gyermekekkel.

Most még Anikó megértette a kérést, amivel a rémült mókuska hozzá fordult.

– Segíts!

És csodálkozás nélkül, mintha egészen természetes dolog volna, megértette a bükkfák ágain izgatottan repkedő pintyek és cinegék lármáját is:

– Még itt van! Ott lapul a rabló! Segíts a mókusanyán, kislány! Te megmentheted!

Anikó megkérdezte a kis állattól:

– Gyerekeid is vannak?

És a mókusmama gondterhelten válaszolt:

– Öten voltak… de csak egy maradt. Kettőt elvitt a nyuszt, egyet a bagoly vert agyon egy éjszaka, egyet pedig a héja vitt el. Bizony így van ez, mit lehet tenni. Most már csak egy maradt, a kis Perri. De ki tudja, vajon él-e még.

A mogyoróbokorról odakiáltott egy cinege:

– Igen, él, semmi baja, nyugodj meg!

A mókuska felegyenesedett.

– Köszönöm a hírt, kedves cinegém!

A bükkfáról lerikkantott a szarka:

– Elment!

– Elment bizony! – erősködött a szajkó.

És a harkály gúnyos kacajjal közbeszólt:

– Nappal persze elhordja az irháját.

– Akkor utánanézek, mit csinál Perrim – határozott a mókus, lehuppant a földre, kissé szétvetett lábbal néhányat ugrott a fűben, egy szempillantás alatt felrohant a legközelebbi tölgyfa törzsén, belevetette magát a lombtengerbe, és eltűnt.

*

Perri a tölgyfa törzséhez támaszkodva kuporog, bozontos kis farkát mereven az égre szegezi, úgy, hogy messzi túlnyúlik a fején.

Ül és vár. Vajon hol lehet az édesanyja?

Még nem nagyon önálló a kis Perri, bár rendelkezik már nem egy kellemetlen tapasztalattal. Mindössze két hete csak, hogy elhagyta a védő fészket. Testvéreit elrabolták, és Perri tudja, milyen kegyetlen sorsban volt részük.

Csak egyiküket látta meghalni. Ez az egy pedig Murri volt, a húga, aki ügyetlenül és könnyelműen suhant ki egy messzire előrenyúló ágra. A karvaly lecsapott, karmait belevágta az apró állatkába, és magával ragadta a levegőbe. Csak rövid kis, rémült fájdalomkiáltás hallatszott, azután többé semmi. Perriben mérhetetlen rémület ébredt, s valami csodálatos és fenséges érzés, amikor a hatalmas madár kiterjesztett szárnyakkal szállt sebesen az ég felé. Vajon hol lehet az édesanyja?

Milyen szép volt, amikor vele játszhatott, csevegett, amikor kényeztette, tanítgatta. Perri vágyakozik és éhes.

Okos, kíváncsi szemmel nézdegél. Levelek pompás világa veszi körül. Levelek, amelyek védőn eltakarják, levelek, amelyek illatoznak, levelek, amelyek apró rezzenésekkel minden közeledőt jeleznek. A lomb zöld rengetegében mindenütt utak vezetnek… valójában nem is olyan vad ez a zöld rengeteg. Itt vannak a széles barna utak, a vastag ágak, azután egyre keskenyedő utacskák ágaznak szerteszét, amelyek minél keskenyebbekké válnak, annál szebben hintáznak. A fa törzse, amely méltóságosan szélesen tör az ég felé, a menedék, az otthon, barátságos csábítás a felfelé rohanásra. Perri szereti a törzset, az ágakat és a sok-sok levelet. Nem bírál semmit, hiszen gyermek még, mindent természetesnek tart, de hiszen ezt teszik az idősebbek is. Úgy véli, a világnak olyannak kell lennie, mint amilyen, s bár nemigen töri ilyesmin a fejét, azt hiszi, mindig is ilyen marad. A magányosság érzése eltűnik. Elsuhan helyéről. Nem messzire… a félelem még nem múlt el teljesen. A tölgyfa törzsének közelében marad, felmászik a magasba nyúló

faderékon, apró lábacskáit kitárja, mintha magához akarná ölelni a rettenetesen nagy felületet, s finom karmai szinte ellenállás nélkül mélyednek a fa héjába. Egy pillanatig megtorpan, habozik, azután kúszik ismét tovább. Kellemes, jó érzés ez.

Ott int egy erőteljes ág, szökken merészen el a törzstől, ki a mélység felé. Perri ráugrik, apró léptekkel néhányszor végigrohan rajta, egyre gyorsabban, sebesebben. Mostanig meredeken kapaszkodott, mindig felfelé, most vízszintes úton száguldozik. Ó, milyen pompás érzés! Perri szinte belerészegedik. De azért nem feledkezik meg teljesen az óvatosságról, és kerüli az ág csúcsát. Onnét, ahol vékonyodni kezd, visszafordul; nem merészkedik olyan messzire, hogy az ág hajlani kezdjen a súlya alatt. Szárnycsattogás riasztja fel.

Lobogó farokkal száguld Perri a törzshöz, magasra emeli zászlócskáját, egyenesen ül, kifeszíti fehér mellét, és a szeme szikrázik. A szarka óvatosan közeledik.

– Te vagy az, Perri? – csörgi. Perri rámered, nem válaszol. – Ne félj – folytatta a szarka –, nem bántalak!

– Nem félek – suttogja Perri, és egész kis teste remeg a rémülettől, de a harcvágytól is. Azért jobban szeretné, ha nem kellene küzdenie.

A szarka hízeleg:

– Te már túlságosan nagy és erős ellenfél vagy számomra.

Perri, hogy önmagát megnyugtassa, tovább beszél:

– Nemsokára még sokkal nagyobb és erősebb leszek.

– Remélhetőleg – bólint jóindulatúan a szarka. – Ha ugyan közben el nem csíp valaki.

Perri felpattan.

– Ugyan ki csípne el?

Egymással szemben ülnek, és a szarka elgondolkodva szemléli az ifjú mókust, miközben a fejét csavargatja.

– Egyelőre, amíg ilyen kicsi vagy, mindenesetre óvakodj a héjától.

– Hiszen vigyázok, persze hogy vigyázok – sóhajt Perri, csinos pofácskája elborul, és szinte akarata ellenére kitör: – Miért van az, hogy mindig vigyáznom kell? Mindig csak vigyázni!…

– Hogy életben maradhass. – Ez nagyon komolyan hangzik. Perri kétségbeesett hangja azonban szinte sírásba csuklik, amikor felkiált:

– Szomorú, hogy mindig vigyáznom kell magamra. Nagyon, nagyon szomorú! Ezt nem bírom sokáig!

– Ó, azt megszokjuk – feleli a szarka –, aránylag elég hamar hozzászokunk egy kis óvatossághoz. Attól még egészen vidámak lehetünk, mondhatnám, boldogok is.

Perri félig kétkedő, félig reménykedő pillantással méregeti a szarkát.

– Neked könnyű – mondja végül –, téged nem fenyeget veszély.

A szarka csörögve felkacag:

– Milyen fiatal vagy te még, egyáltalán nem ismered a világot. Hogy engem nem fenyeget semmiféle veszély? Nekem, fiacskám, egy hajszálnyival sem könnyebb vagy nehezebb a sorom, mint neked. Valamennyiünknek vigyáznunk kell magunkra, úgy ám, valamennyiünknek. Még olyan nagy uraknak is, mint a sólyom, a karvaly meg a sas, még azoknak is. De még a nyusztnak is, szüntelenül, vagy akár a leghatalmasabbnak, a rókának.

– Ki az a nyuszt? És ki az a róka? – kérdezi Perri kíváncsian.

– Majd megtanulod, fiacskám. Mindezek hatalmas urak, és hallatlanul erősek. De mindegyiküknél hatalmasabb Ő.

– Hát az meg kicsoda?

– Ő az Ő. Én már láttam Őt. Felemelkedve jár, csak a két hátsó lábán, és nincsen szárnya. De keze, láthatatlan keze, messzibbre ér és sebesebb, mint a leggyorsabb madár. Többet nem tudok róla. Nagyon titokzatos lény. Egy mennydörgés, és

a nyuszt holtan zuhan le a fáról. Egy mennydörgés, és a róka vérbe fagyva hever a földön.

– Rettenetes!… – Perri megint egész testében remeg. – Akkor… akkor hát… hiába vigyázunk magunkra…

– Látod, gyermek, éppen Őtőle nem kell tartanod. Minket aprónépséget, nem bánt. Ellenkezőleg. Megszabadít bennünket legádázabb ellenségeinktől.

Perri mereven ül.

– Én máris szeretem Őt – mondja elfúló hangon, és két mellső lábacskáját fehér mellényéhez szorítja.

– Szeretni… – gúnyolódik a szarka – szeretni, az túlságosan sok. – S miközben szárnyát repülésre tárja, megkérdi: – Tulajdonképpen miért vagy egyedül?

– Nem tudom, hol az anyám – vallja be Perri.

– Keresd meg! Légy óvatos, de ne félj. Ezt kell megtanulnod, és akkor szép az élet.

Utolsó figyelmeztetése után a szarka széttárja szárnyát, és elröppen.

Perri elismerő csodálattal bámul utána.

„Hogy ez mi mindent tud, mi mindent ismer!” – gondolja. Sokat megtudott most. De még semmit sem tapasztalt.

*

Perri szép volt, s mint a legtöbb fiatal lény, különösen kedves. A gyengéd test körvonalai éreztették a még nem kész, fejlődésben levő formákat. A vastag bunda, lágy és hajlékony, mint a legfinomabb bársony, úgy csillogott, mint valami frissen nyílt virágszirom. Bozontos farka, amely szinte hosszabbnak látszott testénél, díszesen, dúsan lombosodott, bár még nem érte el teljes pompáját. Perri vörösbarna bundája az őzek piros köntöséhez hasonlított, amit persze csak nyáridőben öltenek magukra. Ő azonban az egész esztendőben magán tartotta ezt a ragyogó díszruhát. Gyengén csillant mellényének fehér szőre, amely ünnepi bájt kölcsönzött külsejének. Apró pofácskáján, amelynek két

oldalán magasan s díszesen meredezett ecsetvégű füle, állandóan valami feszült figyelem kifejezése ült. A szem két sötét gyöngygombocskája felváltva csillogott a kíváncsiságtól, csodálkozástól, félelemtől vagy bizalomtól. Ebben a kedves kis arcocskában villámgyorsasággal váltakozott a vadság és jóság, félénk jókedv és óvatos vigyázat. Perri szélsebesen mozgott, azzal a villanó sebességgel, ami az ilyen kicsi teremtményeket, különösen azonban az ő családjabelieket jellemzi. Aki megpillantja, amint most vagy később, felnőttkorában a facsúcsokon száguld, vágtat, suhan, amint bűvészmutatványként karcsú, hajladozó ágakon egyensúlyozik, tornászként fáról fára röppen, az nem tud szabadulni attól az érzéstől, hogy mindez csak egy valóban boldog lény tánca, játéka lehet.

Perri boldog volt, és egyre erősebben érezte ezt a boldogságot, amint átlibbent a levelek között, amelyek megsimogatták. Bátorsága olyannyira megnőtt, hogy már nem is érezte, hogy bátor. Semmiféle leselkedő veszély nem látszott a közelben, szinte mintha egyáltalán nem is létezne veszély. Pompás érzés volt így keresztülvágtatni a váltakozóan napos és árnyékdús zöld tengeren. Ijedten rikkantott a szajkó.

Perri tüstént megmerevedett. Rajta is végigcikázott a rémület.

– Ó, csak te vagy az, Perri – morgott a szajkó megkönnyebbülten, és elfordult.

– Milyen szép vagy – csodálkozott Perri, és hangosan megdicsérte farkának finom fekete csíkokkal tarkázott halványkék tollait.

– Viszont te egyáltalában nem tetszel nekem – felelte a szajkó megvetően.

– És a te hangod mindig ilyen csúnyán recseg? – érdeklődött Perri.

– Szemtelen kölyök! – horkant fel a szajkó. – Az én hangom a legeslegszebb az egész erdőben.

– Utat! – rikkantott Perri, és hirtelen nekilendült. A szajkó hangos méltatlankodással röppent fel.

Perri továbbszáguldott. Az illatozó, zöld lombvilág, a mindenfelé szertefutó utak és ösvények, a ragyogó napfény és a kellemes meleg szinte megmámorosították.

Íme, ott egy jávorfa kínálgatta csábítón ágait. Hopp, már odaát is volt. Végigvágtatott a széles fakoronán, felajzottan a kalandvágytól, más, új fák után. Amonnét a vén kőrisfa hívogatja. Hopp, egy szempillantás alatt odaát termett. Perri továbbsietett, és felfedezte a bükkfát, amelynek széles levelei védelmet és rejtekhelyet ígértek. Tüstént mélységes bizalmat érzett iránta. Elragadtatással suhant ide-oda az eleven, szüntelenül mozgó levéltető alatt. Hirtelen megtorpant, és a rémülettől megdermedve meredt le a mélybe. Ott lent állt a vadászház. Eddig még soha nem látott ilyet.

Anikó éppen most ébredt álmából, kilépett az ajtón, és a padjához ment.

„Ez Ő – gondolta Perri, amikor látta, hogy Anikó két lábon jár. – Ő!" – Meglapult és csendben maradt, akár valami egérke, csak a végigfutó ijedség borzongott át alig észrevehetően barna testén.

– Ne félj!

Perri habozva pillantott fel.

Egészen közel a feje felett ült a rigó, és nagyon szelíden, kedvesen beszélt: – Ne félj!

– De hiszen ez… Ő… – dadogta Perri suttogva.

– Igaz, de ez az Ő jó. – A rigó hangjában volt valami megnyugtató.

– Jó?… – kétkedett Perri. – De ha ez az Ő kinyújtja a kezét… mennydörgés…

– Ilyesmit egyik Ő sem csinál a magunkfajta apróné p ellen – világosította fel a rigó. – Bár az igaz, hogy O veszedelmes…

– Veszedelmes? Látod, magad is mondod…

– Nem, nem úgy értettem. – A rigó közelebb húzódott. – Ez az Ő odalent a barátunk. Magunk sem tudjuk, hogyan lehetséges, de megért bennünket, és beszélni tudunk vele. Csodálkozol ugye? Nos, néha bizony mi is csodálkozunk, de lassanként megszoktuk. Ma reggel a te anyád volt odalent ennél az Őnél.

– Az anyám? – rettent fel Perri. – Az én anyám?

– Igen. Menekült, és ez az Ő megmentette.

Az ifjú mókus zavarodottan hallgatott.

– Ugorj csak le, és kérdezősködj nála az anyád felől. Majd Ő elmeséli, hogy mi is volt.

A rigó… Perri példátlannak érezte ezt a bátorságot… lerepült Anikóhoz, közvetlen közelében sétálgatott fel és alá, azután felszökkent, leereszkedett a gyermek vállára, odaült a füle mellé.

– Nos, mi újság? – kérdezte Anikó.

A rigó a fülébe suttogta:

– Odafent egy ágon ül a kis Perri.

– Hát akkor miért nem jön le hozzám? – érdeklődött tovább Anikó.

– Azért, mert fél…

Anikó elnevette magát, és az ifjú mókus, aki még sohasem hallott emberi nevetést, elképedve érezte, hogy semmi szörnyűség nem történik, ellenkezőleg, valami meleg, rokoni érzés árad feléje a hangból.

– Perri! – kiáltotta Anikó, s azután még egyszer: – Perri!

Perri tüstént leszökkent a földre, szétterpesztett lábbal rohant a fűben, és egyetlen ugrással Anikó ölében termett. Kíváncsian szemlélte a szép, tiszta emberarcot.

Anikó is érdeklődéssel nézte a mókusgyermeket, de nem nyúlt hozzá. Azután megszólalt:

– Tetszel nekem, Perri! Igazán, nagyon.

Perri felegyenesedett, kurta mellső lábacskáit… mintha nyomatékot akarna adni szavainak… fehér melléhez szorította, és így válaszolt:

– Te is tetszel nekem.

– Az édesanyád… – mesélte Anikó – éppen úgy ült itt, mint most te. Nagy bajban volt, úgy bizony.

– Miért? – érdeklődött Perri.

– A nyuszt – felelte a rigó –, a nyuszt üldözte. De itt menedékre lelt.,

– Ő – rázta a fejét Anikó –, azt hiszem, a nyuszt nélkülem is elmenekült volna.

– Nem hinném – csóválta a fejét a rigó. – Már nagyon fáradt és kimerült volt.

– Hol van az anyám? – Perrit hirtelen aggodalom töltötte el.

– Ki tudja – válaszolt a rigó.

De Anikó megnyugtatta.

– Ne aggódj. Az édesanyád okos és fürge. Hamarosan viszontlátod.

Azután még jó darabig beszélgettek ők hárman, a gyermek, a rigó és a mókus, aki nagyon jól érezte magát. A rigó hirtelen felröppent.

– Ő jön! – kiáltotta.

Perri, akár valami vörös villám, suhant fel a bükk törzsén. A ház ajtaján kilépett Anikó apja.

*

Gondtalanul, vidáman táncol Perri a bükk ágain, feljebb, egyre feljebb, körülszáguldozza a törzset, és szinte már felnőttnek érzi magát.

Anikóval való találkozása valóban hallatlan élmény volt, ugyancsak hozzájárult egy ilyen ifjú mókusgyermek megérleléséhez.

S mindezekhez hozzá: Perri látta a hatalmas Őt. Persze, mindössze egyetlen másodpercig, de ez a rövid pillanat is

elegendő volt ahhoz, hogy a látvány mélységesen megrázza. A hatalmas, felegyenesedett alak, a szőrrel borított arc, a döngő léptek; ha mindez Perri eszébe jutott, akaratlanul megtorpant játékos táncában, lezökkent combjaira, megmerevítette bojtos zászlóját. És nagyot szusszantott.

Sokáig üldögélt még ott Perri, szorosan a bükkfa törzséhez simulva, apró lábacskáit fehér melléhez szorítva, miközben az utolsó órák emlékei kavarogva suhantak át agyán: a kakukk, a szarka, a szajkó, a rigó, Anikó és végül Ő!

Hirtelen ellenállhatatlanul heves vágyakozás fogta el az anyja után.

Nekilendült, hogy hazasiessen a tölgyfára, ahol lakott. Soha még ez idáig ilyen messzire nem távozott hazulról. Veleszületett ösztönös tájékozódó képessége azonban megmutatta a biztos utat. Hamarosan megtalálta a juharfát, egyetlen lendülettel már odaát is volt, rohant, száguldott tovább, néhány másodperc még, és megpillantja a szeretett tölgyfát, amikor egyszerre…

Csattogva csapkodtak körülötte széles, fekete szárnyak, fekete csőrös, fekete fej kapott utána; mohó, fekete szempár villant feléje, és szinte elájult a fojtogató, kellemetlen bűztől, ami az orrát megcsapta.

Perri szélsebesen lelapult, besuhant a lombsátor legsűrűjébe, elérte a törzset, a megmentőt, amit vad iramban kétszer, háromszor körülszáguldott.

„Óvakodj a héjától!” – kötötte lelkére nemrég a szarka.

Igen, ez a héja.

A levelek megzizzentek, a héja itt, a sűrűségben nem tudta teljesen kitárni szárnyát, de azért lassan mégis közelebb nyomult.

Perri nekivetette hátát a fatörzsnek, felegyenesedett, kurta lábacskáit kifeszítette és morgott:

– Hess innét! Hess!

– Eszem ágában sincsen – gúnyolódott a héja. – Éppen kedvemre való falat leszel, kicsikém!

Perri kétségbeesett ugrással menekült a feléje suhintó csőr elől egy másik, magasabb ágra.

Hirtelen valami vörösség villant az ellenfél mögött. Egy jól ismert hang kiáltotta dühösen:

– Nem hagyod békén a gyermekemet!

A héja ijedten rebbent fel a juharágról. Perri előtt ott állt az anyja.

– Anyám, anyám – ujjongott a kis mókus –, mi történt volna velem, anyám, ha te nem jössz! De hidd el, nem adtam volna olcsón a bőrömet, harcoltam volna…

– Nyugodj meg, gyermekem – csillapította az anyja. – Hiszen nem történt semmi baj. És most ismét együtt vagyunk.

– Olyan boldog vagyok, anyám, hogy megint veled lehetek!

– Derekasan viselkedtél, Perri! Bátran, okosan és ügyesen. Maradj ilyen, és akkor nem egykönnyen esik bántódásod.

Büszkén lobogtatta meg bozontos zászlóját Perri, mint valami elhajított kő, suhant a leveleken keresztül le a mélybe és újból fel. Egy pillanatig csendben ült, azután nagyot sóhajtott:

– Szörnyű éhes vagyok, anyám.

– No, ezen könnyen segíthetünk – mosolygott az anyja. – Gyere!

Játszadozva, tréfálkozva cikázott a két kis állat keresztül a lombokon, amelyek alig-alig rezzentek érintésükre, táncos lépteik nyomán még a legvékonyabb ágacskák sem hajoltak meg. Visszajutottak az otthon-tölgyhöz, azután egy másodikhoz, harmadikhoz, negyedikhez…

– Hová, anyám? – kérdezte Perri, de válaszul csak ezt kapta:

– Gyere, ne kérdezz!

Azután egyszerre csak az anya leereszkedett a földre. Perri megtorpant a legalsó ágon.

– Nem veszélyes odalent?

És újból ugyanazt a választ kapta:

– Gyere, ne kérdezz!

Erre azután bizakodva levetette magát a mélybe, és hamarosan ott gubbasztott az anyja mellett. Fakóbarna, finom tüskékkel fedett puha föld illatozott csábítón.

– Nézz körül!

Meredeken nyúlt az ég felé vagy húsz hatalmas fenyőfa, ezüsthegyben végződő és világoszöld levelekkel fedett súlyos ágaikat szertetárva. Valóságos szigetet alkottak a lomberdőben.

Perri azzal a gyors és látszólag ügyetlenül ingadozó járással szaladt anyjához, amivel a mókusok általában a sima földön mozogni szoktak. Alig-alig bírta felemelni két lábával a jókora tobozt. Óvatosan körülszaglászta, felfedezte a pikkelyek tövében rejtőző magocskákat, és tüstént nekilátott a ropogtatásnak.

– Ízlik?

– Pompás!

Itt a fenyőfák alatt mélységes csend honolt, csak a két kis mókus mozgott, cikázott, kutatva ide-oda, s ült azután elégedetten, vidáman lakomázva, ha újabb, jól meghízott tobozt talált. Feledésbe merültek az imént átélt veszedelmes kalandok.

Az anya óvatossága azonban nem lanyhult; időnként felegyenesedett, s egy ideig mereven állva fülelt. Perri utánozta anyját, eleinte csak egyszer-másszor, később rendszeresen. Egy ízben, úgy vélte, gyanús zajt hall, vakon akart a legközelebbi fatörzs felé rohanni, de az anyja megnyugtatta:

– Maradj csak nyugodtan. Nem szabad gyávának lenni. Néhány óra alatt Perri valóban rengeteget tanult.

– Most fel! – mondta az anyja, odaugrált a fenyőhöz, és felkapaszkodott a törzsre. Perri követte.

Hosszabb ideig tartott, mint a tölgyeknél és bükköknél, amíg elérték a fa csúcsát. Perri kissé elszontyolodott.

– Sivár itten a világ! – kiáltotta az anyja után.

Az anya már jókora távolságból kiáltotta vissza:

– De szép és csendes.

Fogócskáztak, kergették egymást, nekiiramodtak, elszaladtak, egyetlen ugrással átvetették magukat a szomszédos fenyőre. Ott az anya megállt, fülelt:

– Rokonok! – közölte azután.

S valóban: vágtatva érkezett két újabb mókus, anya a fiával. Magasra tartott farokkal telepedtek le az egyik fenyőágra.

– Üdvözlet – mondta az idegen, és Perri anyja udvariasan viszonozta:

– Üdvözlet!

A gyermekek hallgattak, kíváncsian méregették egymást és vártak.

Röviddel ezután megérkezett egy hatalmas, fekete bundás mókus. Perri elképedt tisztelettel szemlélte.

– Ohó – kiáltott a fekete bundás hiszen itt egy egész társaság gyűlt össze! Hogyan lehetséges, hogy a feleségem nincsen közöttük?

Senki sem válaszolt.

A fekete bundás Perri anyjához fordult.

– Itt laksz a tűlevelek között?

– Nem, dehogyis. De nem nagyon messze…

– És te? – faggatta tovább a fekete az idegen anyát. – Neked itt a lakásod?

– Itt? Nem! A lombok között lakom, nagyon messzire innét.

– De bizonyára nem olyan messze, mint én – hencegett a fekete. – Egészen biztos, hogy nem laksz olyan messze. Én a

tűlevelek között lakom. Jobban szeretem az ilyen lakást, kevésbé zavarnak és több a nyugalmam.

Időközben a két gyermek vidám fogócskázásba kezdett. Tomboltak, rohangásztak, bukfencezve száguldottak fel és alá a fenyőtörzsön. A fiú felcsalta Perrit a legmagasabb, egészen vékony és hajladozó csúcságra.

S amikor Perri figyelmeztette:

– Ne szaladj ki olyan helyre, ahol mindenki megláthat – megvetően válaszolta:

– Ugyan, csak hadd lásson, akinek van szeme. Látni és elcsípni még nem ugyanaz.

Perri még soha nem játszott más gyerekkel, és most odavolt a boldogságtól.

Az öregek hamarosan csatlakoztak az ifjúsághoz. Vagy egy óra hosszat ugrándozott az öt mókus a fenyőfákon, hancúroztak a méltóságteljesen komor koronák között, táncoltak a mohapázsiton, vagy guggoltak, két lábuk közé szorított tobozokkal, és ettek. A fekete, kissé vad, de vidám legény biztatta a többieket, míg végre lihegve, zihálva le kellett telepedniük egy percre, hogy lélegzethez jussanak.

A nagy ugrándozás és farklobogtatás közepette egyszerre csak megszólalt Perri anyja:

– No, most azután elég volt. Gyorsan haza!

Már alkonyodott, amikor megpillantották a tölgyfájukat. Néhány ugrással átvetették magukat a jól ismert ágakra. Hamarosan elérték lakásukat.

Perri fáradt volt. Az anya előreengedte a fészekbe, s azután maga is utánabújt. Ott feküdtek egymáshoz simulva, érezték egymás megnyugtató melegét, puhaságát. Egyre feketébbre mélyült sötétség borult körös-körül a világra. Perri tüstént elaludt.

*

Kora alkonyatkor Perri még tölgyfájuk ágain tornászott. Az árnyak egyre nőttek, a langyos levegőnek… amit alig

érezhetően hűsített egy gyengéd fuvallat, illata volt és jó íze. Perri ágról ágra ugrándozott, egyetlen szempillantásig sem maradt ugyanazon a helyen, de közben azért mindent látott, s meghallotta a leghalkabb neszt is. Bár nagyon fiatal volt még, annyit már megtanult, hogy öröm és elővigyázatosság, boldogság és óvatosság egyáltalán nem zárják ki egymást, érezte, hogy az a kis félelem, ami minden dolog mélyén lappang, még csak fokozza az élet örömet.

Odalent a bokorban, a fűben, a harasztok között mozgolódott valami.

Tánca közben kíváncsian pillantgatott le újból és újból a földre, és végül felfedezett egy apró kis lényt, amely buzgón suhant ide-oda. Csinos volt a nyuszt, kedves minden fürge mozdulata; okos kis ábrázata vidám és látszólag tréfára kész.

Perri lejjebb ugrált néhány ággal, és szemmel követte a kis serény állatkát, aki hol itt, hol ott bukkant fel, eltűnt, néhány pillanatra láthatóvá vált ismét, aztán megint elsuhant.

– Kit keresel – kérdezte a cinege, aki melléje telepedett az ágra, és csodálkozva látta, hogy Perri hirtelen milyen csendes lett.

– Ott… nem… nézd csak… amott! Látod? Hát nem kedves? – suttogta a mókusgyerek.

A cinege a fejét csavargatta, és nem felelt.

– Mit gondolsz, felhívhatom? Vagy nem… inkább én megyek le hozzá. – És Perri ugrásra készült.

– Maradsz itt mindjárt! – kiáltott rá a cinege hevesen.

– De miért?

– Óvakodj ettől a rablótól – figyelmeztette a cinege.

Perri felemelkedett, és harsányan felkacagott:

– Rabló? Ez a helyes kis fickó? Ugyan már, mit árthatna nekem?

Mielőtt azonban még a cinege válaszolhatott volna, halk, rémült kiáltás hangzott fel a közelből.

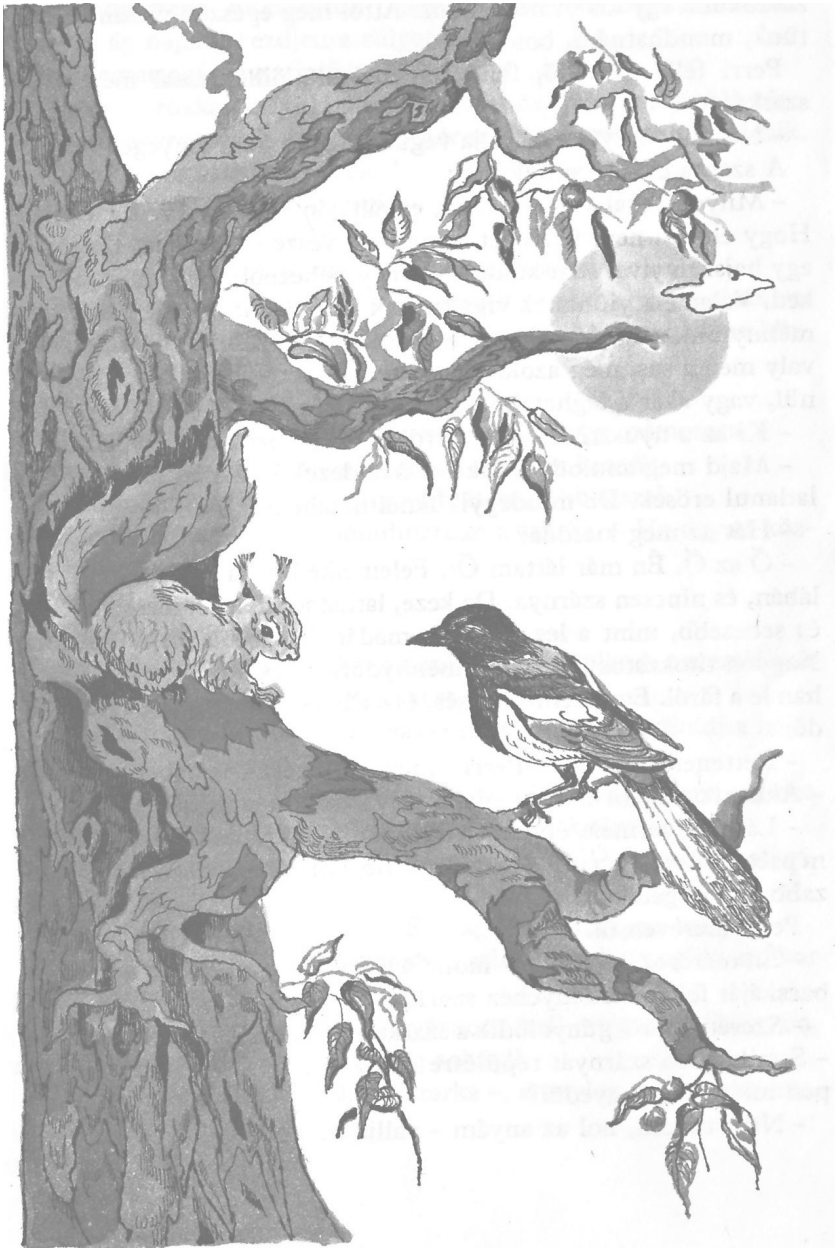

Perri anyjától jött, aki most hatalmas szökkenésekkel igyekezett a bokrok rugalmas ágain a tölgyfa felé. Mögötte két lábra emelkedett a nyuszt. Apró teste mint valami sötétszürke pont robbant ki a harasztok közül.

Az anya vakon rohant előre. Hallatszott sípoló lihegése; szinte valószínűtlen ugrásmutatványokat végzett, és a sötétszürke folt mindenütt közvetlenül a nyomában bukkant fel.

Szárnycsapkodás, suhogás, sivítás kísérte vad menekülését. Szarka, rigó, cinege és harkály repkedett egészen alacsonyan a bozót felett, szitkozódtak, gúnyolódtak, vadították a nyusztot, aki azonban rájuk sem hederített.

Az anya végül hatalmas ugrással elérte a tölgyfa törzsét. Annyira kimerült, hogy egy rövid pillanatig csak éppen csüngött nagy nehezen a fán, és lélegzet után kapkodott.

A cinege, harkály és szarka időközben Perri köré gyűlt, aki rémülettől megdermedve szemlélte ezt a szörnyű hajszát. Mindenki némán hallgatott. Egyetlen hang sem hallatszott. Az anya felkapaszkodott; már megnyugodott némileg, nekilátott a tisztálkodásnak, és felkacagott, amikor a harkály odaszólt neki:

– Szerencséd volt!

Büszkén felcsapta farka bozontos zászlóját, és vidáman válaszolta:

– Szerencsém? Engem nem csíp el senki fia!

– Ez az apró fickó ugyancsak veszélyes szerzet – vélte a szarka.

– Rosszabb, mint a nyest! – kiáltotta a rigó.

– Nincs is neki itt az erdőn egyetlen barátja sem – állapította meg bólogatva a harkály.

– Barát?… – Az anya mostanra már teljesen lecsillapodott, és jókedvűen nevetett. – Ennek bizony csak ellenségei vannak. Ellensége még talán saját magának is. A saját bátyját meg húgait is meggyilkolja.

Perri felegyenesedett. Lassanként ő is visszanyerte a hangját:

– Tulajdonképpen… ez nagyon szomorú.

– Ha tudná – válaszolta a szarka –, szomorú volna. De sejtelme sincs róla. Csak gyilkolni akar, hogy vért szagolhasson.

Felsóhajtva csóválta Perri a fejét:

– Hogy mi minden van ezen a világon!

Most megszólalt a cinege is:

– És, látod, te meg nem akartál hinni nekem.

*

Az egyik reggelen halk kiáltás hangzott fel a fakoronában; a levélsátrak résein vörös csík cikázott végig, ágak hajladoztak és ringtak a mókusok ugrándozása nyomán, akik a zöld tengerben tomboltak. A kiáltás időről időre megismétlődött:

– Perri!… Perri!

Perri a bükkfa egyik legmagasabb ágán kuporgott, és gondosan tisztogatta bundácskáját. Amikor a kiáltást meghallotta, egy ideig csak hallgatódzott, díszes, ecsetvégű fülét hegyezve. Igen, valóban őt hívják, és ez nem az anyja hangja. Perri folytatta a szépítés és tisztálkodás megszokott műveletét. A szíve fellobbant a boldogságtól. Keresik. Valakinek szüksége van rá. Nos, rendben van… hadd találja meg az a valaki. A hang vidáman csengett, tehát senki nincsen bajban, nem segítséget kér. Perri felegyenesedve ült, bozontos farka túlnyúlt a fején, s nem moccant.

Kíváncsisága azonban nem hagyta nyugodni. Szinte akarata ellenére tört fel belőle a kiáltás:

– Ki az?

– Én vagyok, Porro! – jött a válasz a szomszédos fáról.

Porro? Kapta fel a fejét. Vajon ki lehet az? Hirtelen eszébe jutott, hogy ez bizonyára az a mókusfiú lesz, akivel a tűlevelű fáknál találkoztak.

Fürgén lendült lefelé az ágakon, s közben vidáman kiáltotta:

– Porro! Porro! Ide! – s habozás nélkül rohant feléje, amíg végül megpillantotta, amint a másik lángoló tűzcsóvaként röppen keresztül a tölgyfa zöldjén. Merész ugrással szökkent át a bükkre, ránevetett Perrire, és azt mondta:

– No végre!

Ez után a találkozás után Porro mindennap meglátogatta Perrit, és nagy vidáman reggeltől estig együtt maradtak. Egyszer, játék közben, Perri megkérdezte vendégét:

– És hol van az édesanyád?

– Valahol – válaszolta Porro.

– Hát már nem szoktad látni?

– Néha – vetette oda a mókusfiú könnyedén. – De lassan önállósítom magamat, és most már egyedül lakom.

Perri illő csodálattal nézett játszótársára, aztán fejcsóválva mondta:

– Önállóan… szép, szép! Én még mindig az anyámmal alszom. És ez olyan kellemes… olyan meleg és jó…

Porro fölényesen füttyentett, és elszáguldott. Perri utána, beérte, nekirohant úgy, hogy Porronak alaposan bele kellett kapaszkodnia az ágba, nehogy lezuhanjon. Gúnyosan kérdezte Perritől:

– No és a te anyád? Hol van ilyenkor?

– Nem tudom – válaszolta Perri gyanútlanul. – De esténként mindig találkozunk a lakásunk előtt.

– Úgy? – nevetett Porro. – Hiszen akkor tulajdonképpen te is megszöktél már tőle. Akárcsak én.

Perri haragos lett.

– Jegyezd meg, én nem szöktem meg! – Felháborodva ismételte: – Megszökni! Sohasem tennék ilyet. Erre nincsen semmi szükségem. Az én anyám nagyon okos. Úgy bizony! Okosabb talán, mint bárki más itt az erdőben, érted?! Ő

ilyenkor akarattal hagy magamra. Bizonyára tudja, hogy számomra a legjobb, ha felügyelet nélkül, egyedül vagyok.

– És önállóan – tette hozzá Porro.

– Ugyan hallgass már – intette le Perri. – Én nagyon sok mindent tanultam az anyámtól.

– A legfontosabb dolgokat – vélte Porro komoly ábrázattal – mindenkinek magának kell megtanulnia az életben.

És Perri érezte, hogy pajtása is nagyon okos és jóval felnőttebb nála.

Az erdőben értek a bogyók. A bokrokon, cserjéken, alacsonyabb fákon kivirultak az apró, tarka gyümölcsök, amelyek egyesével vagy egész fürtökben csüngtek. A földön néhol hatalmas foltok lángoltak a dús zöld fűben, mintha teliszítták volna magukat égőpiros vérrel, és hódítóan édes illatot árasztottak.

Porro elvezette barátnőjét a szamócához, a földi szederhez, amelynek vadul kacskaringózó indái beszőtték a földet, a boróka apró folyócskáihoz és minden egyéb ínyencséghez, ahol azután alaposan belakmároztak. A szamócát rövidesen annyira megunták, hogy már nem is igen törődtek az édes-piros gyümölccsel.

– Túlságosan puhák – mondta Porro megvetően, mire Perri tüstént igazat adott neki. De a borókát sem kedvelte túlságosan. A fűszeres illat csavargatta az orrát, és hiába volt Porro minden rábeszélése.

– Nagyon erős – mondta. – És keserű.

– Férfiaknak való eledel – vágta rá Porro büszkén.

– Talán… lehetséges… – felelte habozva Perri.

Amikor egy ízben a nagy fekete mókussal a borókabokornál találkoztak, amint éppen javában csipegetett, Porro diadalmasan kiáltotta:

– Látod? Ez azután tudja, hogy mi a jó. – És tiszteletteljesen üdvözölte az idősebbet.

– Szép jó napot, öreg Mirro!

– Te vagy az, öcskös? – nevetett Mirro. – Nos, üdvözlégy te is.

– Ízlik? – érdeklődött Porro, és ezt kapta válaszul:

– Ettől bizony elbódulok kissé, de jó, mert erősít. Tüstént utána ráüvöltött a másik kettőre:

– Előre, gyerekek! – azzal szélsebesen nekivágott a tisztásnak, felvágtatott a fakoronákba, nyaktörő mutatványokat végzett az ágakon, és újból csak azt kiáltotta: – Előre, gyerekek! Ide hozzám! Ide, ide! – A gyermekek azonban meglapultak, elsomfordáltak az alacsony bokrok között, azután futásnak eredtek. Nem akartak együtt maradni ezzel a vén fickóval. Noha egyetlen szót sem beszéltek róla, mindketten egyetértettek abban, hogy amikor csak lehet, kerülik a felnőttek társaságát. Anélkül, hogy sejtették volna, mi az oka ennek, ösztönszerűleg érezték, hogy az ifjúság ifjúsághoz való. Hintáztak a bodzagyümölcs kerek tányérain. Rigók, vörösbegyek, cinegék, szarkák röppentek odébb néhány ággal, amikor megérkeztek.

– Szemtelen jószág – bosszankodott a szajkó, és ezen Perrit értette. Az elterpeszkedve ült, teljes odaadással eszegette a bodzabogyókat, a szajkó hangjára csak felpillantott, de azután léleknyugalommal majszolt tovább.

– Szemtelen jószág – ismételte a szajkó.

Perri rá sem hederített, Porro azonban felemelkedett.

– Talán a tied ez, hogy úgy haragszol? – kérdezte.

– Minden az enyém – lármázott a szajkó. – Minden! Ti csak az én vendégeim vagytok.

Gúnyolódva lármázott még egy darabig, míg végül Perri rászólt:

– Úgy? Minden a tied itt? Nos, akkor annál jobban ízlik.

– Téged nem is hívtalak meg! – kiabált vissza dühösen a szajkó.

– Éppen azért – jelentette ki Perri egyszerűen –, éppen azért fogok kétszer annyit enni.

Mindketten kacagtak, míg a szajkó sértődötten rikácsolta:

– Szemtelenség!

Porro rárivallt:

– Fogd be a csőröd!

– Szemtelenség – hangzott –, szemtelenség!

Mintegy parancsszóra pattant fel egyszerre a két kis mókus, neki a szajkónak, aki rémülten röppent fel a legközelebbi fára, és onnan szájalt tovább. Amikor azonban Porro és Perri úgy tettek, mintha üldözni akarnák, elrepült. Egyre távolabbról, egyre halkabban hallatszott tombolása:

– Tolvaj banda! Szemtelen népség!

– Hogy ez mi mindent képzel magáról – álmélkodott Porro.

– Azt hiszi – nevetett Perri –, hogy ő énekel a legszebben az egész erdőben. Azóta nem szenvedhet, amióta megmondtam neki, hogy csúf a hangja.

– Gyermekem – mondta a szarka –, semmiképpen sem szeretne. Nagyon összeférhetetlen, és mindenkivel összevesz.

A két kis mókus a tölgyfa csúcsának egy árnyékos rejtekében, egészen közel kuporodva egymáshoz töltötte a pihenés és a nyugalom óráit. Teljesen mozdulatlanul üldögéltek, néha pillanatokra elnyomta mindkettőjüket a kellemes álom, azután újból felfüleltek az apró neszekre. De semmi fenyegetőt nem hallottak.

Akkor suttogva megszólalt Porro:

– Te tudod, mi az, hogy szerelem?

– Nem – válaszolta Perri ugyancsak halkan és egykedvűen. – Én se tudom – mormolta Porro. Azután folytatta: – Szerelem… egyszer megkérdeztem az anyámat…

– Nos?…

– Azt felelte: majd megtudod később… Mikor lesz az a később? Erre meg csak annyit mondott: Várd ki a dolgok sorát…

– Hát – mondta Perri –, én szeretem az anyámat, és szeretem az erdőt is.

– Igen, az erdőt! – helyeselt vidáman Porro.

– Meg azt a tömérdek mogyorót, amit most lehet találni mindenfelé.

Porro felpattant.

– Az ám, mogyorót! Gyere, keressünk.

A déli hőség enyhült, mindenfelől neszezés, mozgolódás hallatszott. A két mókus most már teljesen éberen száguldott fára fel, fáról le, amíg megérkeztek egy mogyoróbokorhoz.

Perri fogával tépdeste le a gyümölcs zöld burkát, felroppantotta a kemény héjat, a magot kecsesen két elülső mancsában tartva átszólt Porrohoz:

– Látod, én azt hiszem… ez a szerelem.

A másik szorgalmasan ropogtatott, azután odavetve válaszolta:

– Talán… lehet…

Perri lezárta a vitát:

– Látod, egészen egyszerű.

Porro abbahagyta a ropogtatást, és nagyot sóhajtott.

– Talán… meglehet… – mondta még egyszer, aztán tovább majszolt.

*

Fáról fára ugrál Perri, pihenés nélkül. A nappal még csak nemrégen kezdődött. Porro, aki röviddel ezelőtt érkezett, habozás nélkül követi játszótársnőjét, aki egyetlen szóval sem árulja el úti célját. Végül Porro megunja a némaságot.

– Hová?… – kiáltja.

Perri a tölgyfáról átlendül a bükkfára. Porro megismétli a kérdést:

– Hová? – de ezúttal sem kap választ.

Perri a bükkfán sem marad, átveti magát a következő fára, a harmadikra s onnan a nyárfára. Lent a fa töve körül dús mogyoróbokrok zöldellnek, telisdeteli érett gyümölccsel. A

bokrok tövében is mindenütt hever szerte a gyümölcs, a fűben, lapuk alatt, felpattant burokkal. Egy bodzabokor széles tányérlevelein kínálja bogyóit.

„Vagy úgy – véli Porro magában –, hát ide igyekezett.” – S már lent is van a kincseskamrában.

– Ide, Perri, ide! – kiáltja fel a fára ujjongva. – Hova mész? Mert Perri nem áll meg a kincsek láttán, hanem rohan tovább.

Nem véletlenül; szándékosan. Látta a mogyoróbokrokat, látta a bodzát is, karcsú teste ennek ellenére továbbröppen a lombok között, bozontos zászlaját nagy vidáman lengeti.

Porro csalódottan és kíváncsian rohan fel a nyárfa törzsén.

„Talán valami még jobbat tud” – vigasztalja magát.

Közben Perri már a második, harmadik, negyedik nyárfán jár. Azután egyetlen könnyed, kecses szökkenés, és csodálatos ívben kiköt a juharfán.

Porro most már mérges:

– Vagy megmondod végre, hogy hová megyünk… vagy én nem megyek tovább!

De Perri csak száguld szótlanul.

Porro letelepszik, apró mancsát melléhez szorítja, és utánasivít:

– Énnekem elég volt! Nem megyek!

Perrit ez a fenyegetés sem tartja fel; tudja, idővel Porro mégis utána jön. És meg akarja lepni. Másképpen soha nem tudná rávenni, hogy jöjjön vele Anikóhoz. Ezt is biztosan tudja. Porro még sohasem volt Anikónál, ő pedig még sohasem említette neki a kislányt. Hiszen ő maga sem tudja az embernevét, csak a csodálatos, kedves kis lényt ismeri, aki olyan titokzatosan él, és elbűvöl, magához vonz mindenkit, aki a közelébe kerül. Perri már régóta nem járt Anikónál, szinte megfeledkezett az embergyerekről. Amikor azután ma éjszaka és reggel, ébredéskor újból az eszébe jutott, valami megmagyarázhatatlan vágyat érzett Anikó után, és elhatározta, hogy megmutatja Porronak is. Szótlanul kell

elvezetnie hozzá ezt a makacs fickót. Maga sem tudja, hogy szeszély-e csupán vagy valami sejtés, ami hallgatást parancsol, nem is akar számot adni magának erről; úgy magyarázza, hogy mindezt azért cselekszi, mert barátját meg akarja lepni.

A vadászkunyhót beárnyékoló fa lombsátrában elrejtőzve telepszik le Perri, lenéz Anikóhoz, és várja Porrot. Hiszen hallotta, amikor a fiú utánaeredt, persze, közben szüntelenül elégedetlenkedve, morogva.

Porro hatalmas szökkenéssel érkezik meg, és szinte nem is hallja, ahogy Perri odasúgja:

– Nézd csak! – és végre nekikezd, hogy megmagyarázza oktalan száguldását. Rémülten hőköl vissza, néhány ággal feljebb tornászta magát, odamenekül a fa törzséhez, amennyire csak tud, hozzásimul, és onnan veszekszik.

– Látod, idevezet a meggondolatlanságod. Ezt a te makacs szeleburdiságodnak köszönhetjük. Most itt ülünk a legnagyobb veszélyben. Borzasztó, hogy mi minden történhetett volna velünk. Ott lent lakik Ő! Ő! Nem tudod, hogy mit jelent ez, vagy egészen elment az eszed?

– Ugyan… – csillapítja Perri – dehogyis vesztettem el az eszemet, és nagyon jól tudom azt is, hogy milyen hatalmas Ő…

– Akkor tehát – szakítja félbe Porro – nem ismered ki magad az erdőben, hogy így vakon a vesztedbe rohansz…

Perri nem hagyja befejezni, a szavába vág:

– Érts meg, nem vagyok vak, és nem rohanok a vesztembe. Nem kell félned. Ő nincs itt, és az embergyereket odalent ismerem jól, éppen őt akartam megmutatni neked.

– Köszönöm – gúnyolódik Porro. – Nem vagyok kíváncsi.

– Gyere le velem –, kérleli Perri. – Gyere csak bátran. Gyere!

– Eszem ágában sincsen – tiltakozik Porro. – És te is itt maradsz! Itt maradsz, ha mondom!

De Perri már lent ül Anikónál.

– Hol voltál ilyen sokáig? – kérdezi az embergyerek.

Perri erre bizony nem tud mit felelni, s egyre csak ezt ismételgeti elfogultan:

– Üdvözlet!… Üdvözlet!… – s közben felemeli a fejét, féloldalt felkacsint a fára; reméli, hogy Porro meggondolja magát, és követi.

– Már mindenki járt itt azóta – meséli Anikó –, a rigók, a szarka, a cinegék és harkályok… még a szajkó meg a fácán is. Az anyád is járt itt nálam. Csak te nem jöttél. Már azt hittem, elfelejtettél.

Perri fogadkozva szorítja melléhez két kis mancsát, és bizakodva kiáltja:

– Ó, nem… soha, de soha nem foglak elfelejteni.

– Ugyan miért pillantgatsz olyan gondterhelten fel a fára? – kérdezi Anikó. – Talán a nyuszt üldözött?

– Nem, dehogyis… – mosolyog Perri. – A pajtásom ül odafent… még nem ismered…

– Hát akkor jöjjön le…

– Porro nem akar… nem mer… fél tőled… – vallja be Perri.

– Fél?… – kacagott Anikó. – Tőlem fél? No, hadd lássuk ezt a bátor legényt. Mit is mondtál, hogy hívják?

– Porro!

Anikó felkiált a fára:

– Porro! Porro! Nem kell félned. Én nem bántalak!

A levelek közül halk zizegés, azután megint csend.

– Ilyen félénk – érdeklődött Anikó –, vagy talán mogorva?

Perri megvédelmezi pajtását:

– Porro nem fél semmitől. Mindig vidám és pajkos és amellett ugyancsak kíváncsi… Igazán nem értem, hogy mi ütött belé.

– Porro! – kiáltja még egyszer Anikó, azután egyszerre kiáltják ketten: – Porro!

Semmi nesz.

– Hagyd – véli Anikó szelíden –, talán majd később lejön. Vagy egy másik napon egyszer…

Perri mentegetődzve teszi hozzá:

– Először még meg kell szoknia a te jelenlétedet. Vagy várj csak… még egyszer megpróbálom.

– Minek? Hiszen már elment.

Pedig Porro még ott kuporog a lombok rejtekében. Jól behúzódott a zöld védőfal mögé, csak kis szeme csillog, akár valami csiszolt fekete ónix, mindent észrevevő élénkséggel. Bámul le a kis tisztásra, hegyezi a fülét, és feszülten figyel. Bizonytalanul érzi magát, rejtélyes ez a dolog, nem érti, nyugtalanítja. Csodálja Perrit, aki ilyen bizalmas az embergyerekkel, csodálja az embergyereket, homályos vonzódást, sőt szeretetet érez iránta, de ugyanakkor eltelik borzalommal is. Érzelmei már teljesen összekavarodtak. Le akar menni, nekikészülődik az ugrásnak, de valami megbénítja, mindig újból visszaretten, habozik, s végül marad, s úgy érzi, hogy a világ minden kincséért sem menne le Perrihez és a kislányhoz.

Hangtalanul elsompolyog. Még sokkal nesztelenebbül, mint ahogy egyébként a mókusok kúsznak.

Bátortalan, habozó léptekkel tipeg, meg-megáll, majd újból nekiindul, míg eléri a legközelebbi fát. Csak ott mer nekilendülni, átveti magát a juharfára, onnét a bükkfára, a tölgyre, száguldani kezd, és már el is tűnik.

De azért elégedetlen, dacos, neheztel pajtására, neheztel az embergyerekre, és haragszik saját magára is.

Napokig kerüli Perrit.

*

A nyári hőség hetek óta hatalmában tartotta az erdőt és mezőt. Nagy néha egy-egy kurta és nem nagyon heves zivatar frissítette fel a levegőt, persze ez a kis hűvösség sem tartott soká. Aztán újból kigyulladt a nap, és sütött, sütött hajnaltól alkonyatig, égővörösen bújt ki a dombok tetején, sebesen

felszürcsölte levelekről és füvekről a bőséges harmatot, s vérvörös labdaként süllyedt ismét a láthatár alá.

Ez volt az őzek szerelmi időszaka.

Egyre jobban és jobban magával ragadta őket érzelmeik mámora, a bakokat és nőstényeket, a fiatalokat csakúgy, mint az idősebbeket.

A bakok többsége egyszerűen elvesztette a józan eszét; nem törődtek a legelemibb óvatossági rendszabályokkal sem, nyugtalanul kószáltak, világos nappal kiszolgáltatták magukat a vadász szemének, s bizony nem egy életével fizetett elvakultságáért.

A nőstények, akiket ugyanúgy űzött a vágy, s akik ugyancsak megrészegedtek a gyengédségtől, mégis megőriztek némi elővigyázatosságot. Talán még félénkebbek, ijedősebbek lettek, mint máskor.

Ha azonban magukra maradtak… fiatalja, öregje egyaránt… hirtelen megrémültek, s érzelmeik annyira erőt vettek rajtuk, hogy feledve minden tartózkodást, fennhangon hívni kezdték szerelmeseiket. Nem hangosan s nem is gyakran kiáltottak. Vágyakozó hangjuk nagyon halkan, nagyon finoman, nagyon kedvesen csendült fel hol itt, hol ott. Kétszer, háromszor hallatták, azután elnémultak és várakoztak, éppen olyan szelíd félénkséggel, mint ahogy a hangjuk csengett: „Gyere! Gyere már!” Valami csodálatos szépség színezte gyengéd bőgésüket. S az, akit illetett, elbűvölve száguldott a hívás irányába.

Volt szerelmes bak, amelyik fékezte szenvedélyét, hogy annál lassabban, bensőségesebben élvezhesse a találkozás gyönyörét. Ezek óvatosan, gondosan szimatolva lopództak

közelebb, örvendeztek az illatnak, ami szerelmesük közellétét jelezte, még mielőtt őket magukat látni lehetett volna, vagy mielőtt ők megpillantották volna párjukat. A nőstény azonban nem fogadta nyugodt odaadással, gyengéd örömmel lopódzva közeledő kérőjét. Nekiszilajodva száguldott tova, s most kezdődött csak az igazi szerelmi játék, csábítgatva, ingerkedve, de a menekülés, üldözés ellenére nem volt benne semmi ellenségesség, csupán a legtisztább boldogság. Szökellve száguld árkon-bokron keresztül, hangos lihegéssel veti magát utána a bak. Zizeg a fű, a haraszt, a széles lapulevelek, a bozót zörög, az ágak hajladoznak, az apró gallyacskák recsegve töredeznek, lesodort levelek szállonganak a földre. Egyre szűkebbre szorulnak a körök, egyre hevesebbre izzik a mámor, amely hatalmába kerítette mindkettőjüket.

Perri és Porro a facsúcsokon tornásznak.

Amióta újból összekerültek, egyikük sem említette az embergyereket.

Porro örült ennek, s Perri úgy tett, mintha megfeledkezett volna a kalandról. S valóban szinte már el is felejtette mindazt, ami azon a reggelen történt: csak nagy néha derengett fel előtte ködösen, akár valami szertefolyó álom.

Kettesben száguldoztak az ágak között, s örvendeztek, amikor makkokra bukkantak, amiknek a vége már enyhén barnulni kezdett. De akadt közöttük teljesen érett is.

– Megállj! Hát ez meg micsoda? – kiáltott hirtelen Porro, lepillantva a levelek között.

Perri ijedten torpant meg rohantában.

Odalent két őz száguldott el szélsebesen.

– Ilyet még sohasem láttam – mondta Perri egész testében remegve.

– Hallatlan! – vélekedett Porro.

– Hiszen ezek máskor olyan csendesek. – Perri álmélkodva bámult a tovatűnő állatok után.

– Nem értem, hogy mi ütött beléjük – vallotta be Porro.

– Bizony – felelte Perri. – Nem tudhatjuk. – Már ismét teljesen megnyugodott.

Az őzek még egyszer visszatértek. Hangos lihegés, hörgés, a paták tompa dobogása, zörgés, zúgás, bokrok, ágak, levelek csapódása…

Perri álmélkodva kacagott:

– Ezek, úgy látszik, bennünket utánoznak. De igazán. Szeretnének úgy játszani, ahogy mi szoktunk. Nahát, ez aztán igazán furcsa.

A két őz harmadszor is elviharzott alattuk. Feszülten, izgatottan szemlélte a két kis mókus a számukra érthetetlen színjátékot.

– Valószínűleg – vélte Porro – az egyik valamivel megbántotta a másikat, és az most meg akarja büntetni.

– Te… – Perri hirtelen felkapta a fejét – talán… ez volna a… szerelem? – Sejtelme sem volt, hogyan villant fel benne ilyen váratlanul ez az ötlet.

– Ostobaság… – mormolta Porro.

– De bizony, kedvesem – csörgött a szarka, aki időközben odarepült, és letelepedett egy közeli ágra –, de bizony, drága gyermekeim – s hangjában gúny csengett, amiről nem lehetett tudni, hogy a mókusoknak vagy az őzeknek szól-e –, ez a szerelem. Az igazi és valóságos szerelem.

Dühösen pattant fel Porro, és ráripakodott:

– Eriggy innét ezekkel a hazugságokkal. Nem vagyunk olyan ostobák, hogy mindent elhiggyünk.

– Hah – rikácsolta rejtekéből a szajkó –, még hogy nem olyan ostobák!

Fent a fa csúcsán a harkály harsány gúnykacajt hallatott. Azután elragadtatva tovább dobolt a törzsön.

– De ha én mondom, Porro – tartott ki igaza mellett a szarka –, elhiheted. Hiszen annyiszor megkérdezted már, hogy

mi az a szerelem. Hát most megmondtam; nincs okod kételkedni. Ez a szerelem.

– Nem hiszem, nem hiszem és ezerszer sem hiszem ezt a szemtelen hazugságot! – dühöngött Porro. – Ilyesmivel felültetheted a szajkót, ezt az ostoba fickót, az elhiszi. De engem nem csapsz be.

– Hah – rikácsolt a szajkó –, az erdő legostobább fickója merészel ostobának nevezni engem. Hah! Haha!

A harkály túldobolt minden más zajt.

– Bánom is én – békétlenkedett Porro –, higgyetek valamennyien, amit akartok, nekem ugyan nem fogtok bebeszélni semmi hülyeséget.

– Igazad van – csillapította Perri.

– Veled nem beszélek többet – mondta sértődötten a szarka, és elrepült.

Az őzek újból elzúgtak alattuk.

– Persze hogy igazam van – makacskodott Porro, ügyet sem vetve a szarka távozására –, látom, amit látok. És nem hagyom összezavarni magam. Látszik ennek az őzbaknak minden mozdulatán, hogy gyűlöli a másikat, és bosszút akar állni valamiért. A másik meg fél, és rohan, ahogy csak a lába bírja…

– Nagyon okos vagy… – dicsérte Perri.

A rigó jött, leereszkedett melléjük, és meghallotta ezeket a szavakat.

– Nos, nincs igazam? – fordult hozzá Porro. – Mondd… vagy talán te is be akarsz csapni minket?

– Azt állítod… – fuvolázta a rigó – hogy ez gyűlölet?…

– Igen – bólintott Porro komoly, nagyképű méltósággal. – Tisztán láttam és határozottan állítom. – Ennivalóan kedves volt a makacssága.

– Meg talán a hőség… – mondta jóságosan a rigó. – Ez a kábító hőség…

– Lehet – egyezett bele Porro. – Valóban lehetséges.

– Hah! – csattant fel a szajkó hangja. – Hah, haha…

A harkály kopácsoló csőre pezsdítő indulót dobolt az erdő csendjébe.

*

Homlokát egymásnak vetve állt két őzbak. Megmerevített lábukat megvetették a száraz avarban, fejüket leszegve, döfésre készen dulakodtak, szemük fehérje vörösen csillogott a vértől pattanásig feszült erek hálójától. Így védte ki egyik a másik támadását. Csak a két homlok csattant össze, az oldalát mindegyik megvédelmezte a veszedelmes szarvak csapásától.

Az erősebbnek győznie kellett. Amelyiknek ereje lankadt, annak a másik felhasította a nyakát vagy véknyába döfte a szarvát.

A harc két vetélytárs között dúlt. Máskor a legnagyobb békében éltek, nem ismerték az ellenségeskedést, nem éreztek haragot, szelídek voltak, ártalmatlanok és nagylelkűek. Most azonban hirtelen fellobbant bennük a harci vágy, s akár a villám gyújtotta tűz száguldott keresztül vérükön, fel az agyukba. Megszédítette őket, beburkolta testüket a hirtelen düh vérforraló köpenyébe, s a gyengédszívűség, félelem egyetlen szempillantás alatt szertefoszlott. Most már nemcsak a szerelem parányi örömét irigyelték egymástól, hanem a puszta életet is. Habozás nélkül kockára tették a sajátjukat, csak arra törekedve minden idegszálukkal, hogy a másikat megsemmisíthessék. Nem tudták, hogy a menyasszony, akit mindketten választottak, már régen elmenekült, s most talán éppen egy harmadik kérő suttogását hallgatja. Nem is sejtették, hogy senki sem lesz, aki a harc eldőlte után a győztest várja és megjutalmazza: de azért küzdöttek, életre-halálra, a szeretett nő látszólagos kegyeiért.

Az egyik bak fején pompás hatágú korona ékeskedett, amelynek csúcsai elefántcsontszínben csillantak. A másik koronája csak kétágú volt. De azért magasra nyúlt a fülkagylók fölé, körülbelül a közepéig dús gyöngydísz ékítette, s két hegyes csontszínben fénylő tőrben végződött. Ha sikerül döféshez jutnia, ezeket bizonyára mélyen beleszúrja ellenfelébe, s menthetetlenül végez vele. A másik tudta, hogy mi vár rá, ha ellanyhul, s ismerte a saját előnyeit is.

A hatágú koronás lassan-lassan kifáradt. Minden erejét összeszedte, homlokát még hevesebben szorította a másikéhoz, váratlanul messzire hátrahőkölt, úgy, hogy ellenfele előrebotlott. Még mielőtt magához tért volna meglepetéséből, s felkészülhetett volna új támadásra, a hatos szélsebesen megfordult és elszáguldott. A kétágú koronás gyilkos dühvel vetette magát utána.

– Háború tört ki az őzek között – vélte Porro. – Furcsa! Gyere, figyeljük meg, mi történik.

Perri követte.

Végigkószálták az erdőt, és csendesen meglapultak, amikor meghallották egy őzünő hívogató hangját.

Az ünő kurta, türelmetlen léptekkel tipegett néhány somfabokor között tulajdonképpen egy helyben, mert egyáltalán nem jutott messzebb a helyéről.

– Gyere!… – kiáltotta halk és vékony hangon. – Gyere! A bozótból előrobogott egy ifjú lovag.

Az ünő megugrott, és kezdődött a vad hajsza.

– Ez az őztehén egyenesen kihívta a bak haragját – állapította meg tárgyilagosan Porro. – Láttad te is?

És amikor a rigó helybenhagyólag fuvolázta:

– Valóban úgy volt, egyenesen felbosszantotta.

Perri elismerően fordult pajtásához.

– Nagyon okos vagy, és mindent a legjobban tudsz, Porro – mondta.

Ugráltak, száguldoztak, rohantak keresztül a fakoronákon, vidáman, játékosan, és Porro, aki büszke volt elismert bölcsességére, különösen féktelen jókedvvel tombolt.

Füleltek minden neszre, a leghalkabbra is. Biztonságuk érdekében, de kíváncsiságból is.

A távolból ismét felhangzott egy őz hívó szava.

Tüstént megindultak abba az irányba.

Egyszerre csak Perri riadtan visszahőkölt. Valami szörnyű szag csapott hatalmas felhőben az orrába, egy szag, amelynek bénító rémületét még soha eddig nem érezte.

Porro, aki szintén megszimatolta ezt a vad illatot, villámgyorsan kúszott fel, egyre feljebb. A legmagasabb csúcs vékony ágain lekuporodott, megvárta Perrit, aki szintén szaladt felfelé, amilyen gyorsan csak tudott, amilyen gyorsan csak rémülettől remegő lába vitte.

Szinte hallhatóan dobogó szívvel kuporogtak egymás mellett. Ott fent a széljárás felett voltak már, semmit sem éreztek a szörnyű szagból, és messzire elláttak mindenfelé.

A bozót közepén állt Ő. A cserjék majdnem a melléig értek, a bükkfa árnyéka homályba borította arcát. Nem lehetett volna észrevenni, de a szaga elárulta jelenlétét.

Mozdulatlanul állt. Rettenetes volt és ijesztő.

Egyenes termete, az a képessége, hogy két lábon egyensúlyban tudott maradni, szörnyen, titokzatosan, félelemgerjesztően hatott. Borzadályt ébresztett zöld teste, csupasz nyaka és helyenként szőrrel borított csupasz arca is. Sötétzöld bunda fedte a fejét is. Ezt a darab bundát, amely nem nőtt a fejéhez, tetszése szerint levehette és visszatehette, aminek már a látványa is fájt.

Hát még a mellső mancsai! Ezek a fenyegető lábak, amelyek egy harmadikat, még fenyegetőbbet tartottak, a tűzszórót.

Most megmoccant. Szájához emelte a kezét, és hangot hallatott. Az őztehén vágyódó, hívogató hangját.

Mert Ő ezt is tudta.

Gyengéden csengett a hangja, édesen, csábítón, vágyakozva, mintha egy őzünő kiáltana: „Gyere! Gyere!”

Perri szinte megszédült a rémülettől.

Porro egész testében remegett.

– Gyerünk! – suttogta. – El innét! Ezt nem bírom.

Óvatosan távolodtak egyre sebesebb ugrásokkal, csakhamar kikerültek a veszedelmes párakörből. Szaladtak, ugrottak, száguldottak lélegzetszakadtan, és hamarosan elérték a tisztás túlsó szegélyét.

Ott megálltak, mert most minden oldalról megzendült az erdő. Figyelmeztető kiáltások hangzottak fel.

– Ne tovább! – veszekedett a szarka.

– Veszély! – rikácsolt a szajkó.

A rigó is buzgólkodott:

– Megállj! Vesztedbe rohansz!

Megszólalt egy cinege is:

– Maradj, ahol vagy!

Még a varjak is lekiabáltak, akik magasan fent a levegőben keringtek:

– Ne hagyd magad becsapni! Ne menj, félrevezet!

A bozótban egy karcsú őzbak csörtetett, ünnepélyesen emelgette lábait. Ugyanaz a bak volt, aki az imént elkerülte a vetélytárs halálos döfését.

Itt egyedül érezte magát, itt nem volt sem harc, sem ellenség. És a szerelmese hívja. Izzott, remegett a büszkeségtől és szenvedélytől. A figyelmeztető kiáltásokat meg sem hallotta, nem akarta meghallani. Lihegve várta a hangot, ami boldogságot ígérőn hatolt a lelke mélyéig.

Mindannyian oda gyülekeztek most a közelébe a szárnyas őrzők, akik izgatottan igyekeztek, hogy megóvják a veszélytől. Semmi nem használt. A bak süket maradt a kiáltozásokkal szemben.

Perri és Porro felajzott izgalommal tornásztak, egészen alacsonyan, a legvastagabb ágakon, belenéztek közelről az ábrázatába, és nem tudták, mit csinálhatnának, hogy visszatartsák.

Ekkor a szinte áthatolhatatlan bozótból lassan és méltóságteljesen előlépett egy másik, hatalmas őzbak. Fején büszkén pompázott óriási agancsa, alul, a tövénél, szinte

koromfeketén, azután dúsan beszórva gyöngyökkel, vakítón villogó ágacskákkal, szinte valószínűtlen magasságba ágazott szerte.

Teste pompás rőt színben ragyogott s duzzadt az erőtől. Ábrázatán jó néhány fehér szőr jelezte, hogy nem mai gyerek már, de szemében fiatalos tűz villogott; szelíden pillantott, ugyanakkor valami királyian lenyűgöző volt a tekintetében.

A fiatal bak megállt. A másik, a parancsoló nagyúr, látta rajta a bizonytalanságot, a habozást, észrevette a nagy erőfeszítéssel összeszedett elszántságot és a készséget, hogy felvegye vele a harcot.,

– Csillapodj – mondta –, nem akarom elhódítani a szerelmesedet… – S a hatos bak kétkedő mozdulatára megismételte: – Nem, igazán nem áll szándékomban. Mert itt sem közel, sem távol nem találsz amúgy se egyetlen nőstényt sem. Hidd el! Bátran tartottad magad – folytatta –, látszik rajtad, hogy nem ijedsz meg egykönnyen. Kár volna érted!

Ekkor ismét felhangzott a csalogató hívás: „Gyere! Gyere!”

A hatágú, megbabonázva a hangtól, nagy ívet írt le, el akarta kerülni a hatalmast, hogy tovaszáguldjon. De az, meglepően gyors mozdulattal, még egyszer elállta az útját. Lenyűgöző komolyság csengett a hangjában. Szinte ellenállhatatlan parancsként hangzott:

– Mondtam már: maradj! Ő van ott, s nem fajtabeli nőstény. Ő! Hallod?! Tudod, mit jelent ez? Ő csalogat. Ő utánozza ezt a gyengéd hívogatást. Ha ezt a hangot hallod, előbb óvatosan írj le egy nagy kört a hely körül, ahonnét felhangzik, nesztelenül, vigyázva, amíg megkapod a szimatot. S most eridj, fiam, menj, de úgy, ahogyan tanácsoltam, nagy körben, óvatosan. Ne siess, bármennyire is húz, vonz a vágy. Ha valóban a párod van ott, még mindig idejében érsz hozzá. Ha pedig Ő leselkedik rejtekhelyén, megmenekülhetsz tűzokádó karjától… Most menj, fiam, és máskor ügyelj az

őrszemekre, akik a lombok közt tanyáznak. Barátaink ők, többet látnak, s mindent hamarébb, mint mi.

A hatos bak zavaros köszönő szavakat dadogott, és engedelmesen elosont. Tüstént azután… senki sem látta hogyan és hová… eltűnt a hatalmas is.

A szarkák, szajkók, rigók, harkályok, cinegék áhítatos némaságban ültek körös-körül az ágakon.

– Ki volt ez? – suttogta megrendülten Perri.

– Ez Bambi volt, a herceg – világosította fel a szarka.

– Nem értem, mi történik itt – morgott Porro kedvetlenül, és elszáguldott.

Kis idő múltán felhangzott a hatos bak szörnyülködő felkiáltása: „Ba-oh!" S azután vad menekülésének zaja is, bokrokon, cserjéken keresztül. Felfedezte, hogy Bambi, a herceg igazat mondott; a csalitban nem szerelmese várja, hanem Ő leselkedik, Ő játszotta a csábító nő szerepét.

*

– Gyerekek! Hé, gyerekek!… – a nagy fekete mókus kiabálása verte fel a lombsátrat.

Perri és Porro meghallották a hangját, ráismertek, és szerettek volna eliszkolni előle. Fürgén tornásztak egyik fáról a másikra. De a fekete most ezt kiabálta:

– Gyerekek! Ide gyorsan! Ilyet még nem láttatok! Siessetek! Erre megtorpantak.

A rigó libbent el mellettük, és buzgón csicseregte:

– Csakugyan! Igaza van!

Erre azután egészen nekivadultak a kíváncsiságtól. Száguldani kezdtek a hang felé, és csakhamar elérkeztek a fenyves részbe.

A fekete szemrehányásokkal fogadta fiatal barátait:

– Ugyancsak soká tartott, amíg ideértetek. Lusta fickók. Most azután várhattok. Üljetek csak le szép csendesen egymás mellé. Így ni. De ne mocorogjatok. Talán még visszajön...

A fenyőfákon népes társaság ücsörgött. Ott ült a harkály, néhány cinege, a kakukk. Az alsóbb ágakra pedig egy egész vörösbegycsalád telepedett.

– Figyeljetek csak! – rikácsolta a szajkó.

– Fogd be a csőröd! – rivallt rá bosszúsan a fekete.

A legközelebbi fenyőfán hevesen megreszkettek az ágak, vadul recsegtek-ropogtak, mintha egy egész sereg mókus tombolna közöttük.

Az egyik ingadozó ág csúcsának legvégén villámsebességgel megjelent egy izmos kis mókus, majd eltűnt megint, s abban a pillanatban már újból fel is bukkant a karcsú fa legtetején. Kidugta a fejét a csúcság mellett, és vidáman kiabálta:

– Olyan boldog vagyok! Olyan boldog vagyok!

A vörösbegyek kuncogtak. A többiek mind némák maradtak, csak a fekete szólt halkan:

– Fürge fickó ez az idegen.

Az most újból felbukkant, és odakiabált a többieknek:

– Egyiktek sem élte át azt, amit én. Nem is értheti meg egyiktek sem, hogy miért vagyok boldog! – S újból eltűnt.

Perri utánakiáltott:

– Meséld el! Ülj egy pillanatig nyugton, és meséld el!

– Ne félj, majd beszél mindjárt – biztatta a fekete. – Egy egész sor hazugsággal fog traktálni benneteket. Ne higgyétek el egyetlen szavát se.

– Miért gondolod, hogy hazudik? – kérdezte Porro.

– Nem tudom, hogy miért teszi – felelte a fekete. – Talán csak kifogásul, hogy idegen létére itt csatangol.

A tűzvörös bundájú idegen újból felbukkant.

– Mesélj – biztatta Perri. – Maradj itt, és meséld el, hogy mi történt veled.

A tűzvörös néhány szempillantásig nyugodtan ült hátsó combjain; hatalmas, bozontos farkát, mint valami zászlót,

magasra nyújtotta, izmos mellső lábacskáit erőteljes fehér melléhez nyomta, és izzó szemmel pillantott Perrire.

– Már mindent elmeséltem, de szívesen elmondom még egyszer és még egyszer. Fogságba estem, de most újból szabad vagyok! Szomorú voltam, de most vidám vagyok! – Ezzel eltűnt.

Fékezhetetlen vad ugrásaitól rezgett az egész fenyő. Amikor újból felbukkant, Perri odakiáltott:

– Mit jelent az: fogságban? Nem értem, hogy gondolod.

– Ki csípett el? – toldotta meg a kérdést Porro. – A vadmacska, a bagoly vagy ki? Beszélj már! J

A vörösbegyek újból vihogtak.

A tűzvörös ünnepélyes komolysággal válaszolta:

– Ő fogott el engem! – És büszkén, mint valami nagy diadalt, hirdette ki: – De megszöktem tőle.

– Hah! – rikácsolta a szajkó.

A többiek még mindig hallgattak.

Amikor a tűzvörös nekikészült, hogy újból tovaszáguldjon, a fekete elállta az útját.

– Megállj! Mi itt mindannyian tudjuk, hogy Ő nem bánt bennünket. Mondd el még egyszer egészen pontosan…

A tűzvörös hatalmas ívben átugrott a feje felett, azután megfordult, és gúnyolódva kiabálta vissza:

– Egy ilyen magadfajta legény akarja elállni az utamat? Haha! Senki, de senki nem állhatja el! Szabad vagyok! Szabad!

És már el is tűnt.

A színjáték megcsodálására egyre számosabb nézőközönség gyülekezett. A szarkák, rigók, harkályok, cinegék, szajkók heves vitába keveredtek. Hirtelen… nem tudni, honnét kerültek elő… ott ült a két mókusanya is.

– Hogy vagytok? Mi újság? – üdvözölték gyerekeiket.

– Ó, nagyon jól vagyunk – válaszolt egyszerre Perri és Porro.

– Mi történik itt? – érdeklődött Perri anyja.

De mielőtt még Perri válaszolhatott volna, a fekete rájuk reccsent:

– Csend legyen! Megint itt van.

A tűzvörös, akár valami kődarab, zuhant le a facsúcsról. Amikor a megnövekedett hallgatóközönséget meglátta, csendesen lekuporodott egy ágra, szemlét tartott felettük, és elkezdte:

– Hát jó. Még egyszer elmesélem az egészet. De jól figyeljetek! Csak a tiszta igazságot mondom.

– Hah! Hah! – rikácsoltak a szajkók.

A tűzvörös oda se hederített a csúfolkodókra.

– Ez itt – kezdte –, ez az erdő nem az én hazám. Egészen más erdőben voltam odahaza. Hogy az merre volt, hogy messzi vagy közel, még nem tudom. Még azt sem tudom biztosan, hogy megkeresem-e egyáltalán az erdőmet, vagy pedig itt maradok nálatok.

– Betolakodó… – morogta halkan a fekete.

A másik azonban nem hallotta.

– Szép volt az erdőm – folytatta –, nagyon szép volt, úgy tűnik, mintha szebb lett volna, mint ez. Talán mert ott születtem… mert ott töltöttem a gyerekkoromat… mert feleségem volt. De az is lehet, hogy itt éppen olyan szép.

– A mi erdőnk a létező legeslegszebb – bizonygatta Perri.

A tűzvörös rábólintott.

– Bánom is én. Lehet! De most nem erről van szó, hanem arról a legborzalmasabb dologról, ami élőlényt érhet. Ne szakítsatok félbe mindig, mert nem jutok a végére. Az én erdőmben csak olyan fák vannak, mint ezek itten. Tűlevelűek. A föld alattuk puha és moha-szőnyeges. Valószínűleg azért nem hallottam semmit. Éhes voltam, és igyekeztem minél hamarébb és minél többet behabzsolni. Egyszerre éjszaka lett körülöttem. Vaksötét éjszaka. Próbálok gyorsan a fához rohanni, de nem tudok. Mindenütt beleütköztem ebbe az éjszakába. Beburkol, egyre szorosabban fonódik körém. S

hozzá az a szörnyű bűz. Ez Ő, villan át rajtam, és szinte megbénulok a rémülettől. Azután érzem, amint Ő utánam nyúl, megragad, és felemel a földről… őrült félelem fog el, dühöngeni kezdek, harapok, karmolok… de minden hiába. Végül már moccanni se tudok. Vakon kuporgok abban a bűzölgő sötétségben. Sokáig… nagyon sokáig… – Hirtelen felcsattanó hangon felujjongott:

– De most szabad vagyok!… – azzal eltűnt az ágak között.

A többiek némán hallgatták, s még akkor sem moccantak, amikor már nem volt ott. Csak a fekete morgott:

– Csupa hazugság! Szemenszedett hazugságok! Minden szavából kiágaskodik a hazugság, olyan magasra, akár a farka.

– Vagy még magasabbra – rikácsolta a szajkó. A vörösbegyek vihogtak.

Akkor a tűzvörös hirtelen újból megjelent az ágon, és tovább mesélt:

– Végre… nagy sokára… újból megjelenik a kéz, és kibogoz a sötétségből. Az első pillanatban nem is látok, úgy elvakít a világosság. A szörnyű bűz meg szinte elszédít. Azután egyszerre csak egy rácsos ketrecben találom magamat. Tudjátok, mi az a rács?

– Nem! – kiáltotta Perri.

– Egymás mellett álló pálcikák. Azt már nem tudom, hogy miből vannak. De lehetetlen eltörni ezeket a pálcikákat; keményebbek, mint a legkeményebb dió. Talán valami kőből vannak, amit mi nem is ismerünk. Egészen szorosan egymás mellett állnak. Át lehet látni a réseken, azt gondoljuk, hogy tüstént átbújhatunk közöttük, s kint leszünk a szabadságban, de mégsem lehet átbújni… Ez a fogság. Szörnyű kín!

Felsóhajtott.

– Mondd tovább! – kérte Perri.

– Tovább?… – ismételte a tűzvörös. – A rácsos ketrec egy tágas, világos teremben állt; itt lakott Ő. Az egyik oldalon a falon két nagy lyuk tátongott. Ott jött be a napfény a terembe.

Ezeket a lyukakat be tudta csukni, és a fény mégis úgy jött be rajtuk, mintha nyitva volnának…

– Hah! – hallatta hangját a szajkó.

– Fal? – nevetett a harkály. – Mi az a fal?

– Ugyan – oktatta rosszallóan a fekete. – Ha a fák meg a bokrok nagyon szorosan összezárulnak a rét szegélyén, az a fal. Vagy nem?

– Valóban – szégyenkezett a harkály. – De akkor hogyan lehet lyuk a falban? Ilyen nincsen. Hiszen akkor és ott bújhatsz át rajta, ahol csak akarsz.

– De az a fal – vágott szavukba a tűzvörös – köböl volt. És azon nem lehet keresztülbújni. Így lakik Ő.

– És hogy megy be Ő, ha be akar jutni a lakóhelyére? – érdeklődött Perri. – Talán a lyukakon keresztül?

– Nem. Van ott még egy másik lyuk is, egy még nagyobb, ami egészen a földig ér. Azt tetszés szerint becsukja meg kinyitja, ha ki-be akar járni.

Perrinek eszébe jutott a vadászház, ahol Anikó lakott, de nem szólt közbe.

– Engem egészen megzavart a hangja, az a furcsa dörgés, ami a hangjában van. Zúgott a fülem, a szívem úgy dobogott, hogy azt hittem, menten megszakad, és kavargott a gyomrom a bűzétől. Egész testemben reszkettem, és szörnyű szerencsétlennek éreztem magamat. A rácsos fogságban volt egy fészek is. Egészen kétségbeesetten rejtőztem el benne, hogy elmeneküljek a szörnyű szem elől, amikkel Ő meg még egy Ő, aki ott volt, nézegetett. A fészekben ismerős, kellemes illatot éreztem. Nem nagyon erősen, de mégis tisztán. Ez a szag ott tapadt a fában meg abban a puha valamiben, amivel Ő a fészket kipárnázta. Itt minden bizonnyal egy mókus lakott már előttem is. Egészen kimerültem, végül is elaludtam.

Néhány mozdulattal feljebb tornászta magát a fenyőn, s ott ismét lekuporodott.

– Ezt csak azért csinálom – mondta szinte mentegetődzve –, hogy élvezzem a szabadságomat.

– Tovább – kérte Perri –, meséld tovább!

– Még nem vagy készen? – gúnyolódott a fekete.

– Ó, még sokáig, nagyon sokáig mesélhetnék – vélte ártatlanul a tűzvörös –, hiszen olyan sok furcsaság van abban, amit Ő tud. Meg azután tudjátok-e, hogy neki egész idő alatt van diója meg mogyorója, amikor mi az erdőn már régen nem találunk semmit. Igazán pompásan élhettem volna, ha nem vágyódom olyan kimondhatatlanul az erdő után, meg…

Összerezzent, felugrott a feje felett himbálódzó ágra, meglengette bozontos zászlaját, és felujjongott:

– Boldog vagyok! Ismét itt vagyok az erdőn! – Azután kissé lecsillapodva hozzátette: – Ti persze nem érthetitek meg ezt a boldogságot, de meg kell bocsátanotok, ha néha erőt vesz rajtam a mámor. Ki sem mondhatom, milyen érzés, hogy száguldhatok, rohanhatok, és közben nem mindig ugyanazon a helyen maradok.

– Ne beszélj ostobaságokat – intette a fekete. – Rohantál és mégis ugyanazon a helyen maradtál? Ez a legszemenszedettebb hazugság, amit valaha…

– Nem hazugság – sziszegte a tűzvörös. – És nem ostobaság. Hallgass, ha nem tudsz semmit! Te nem élted át ezt a játékot, ezt a szörnyű kínt, nem voltál fogságban, és nem kellett elszenvedned. És még te mersz sértegetni!…

A vörösbegyek visszafojtották vihogásukat.

– A rácsos börtönömben – folytatta beszámolóját a vörös bundás – volt még egy másik, kisebb, kerek rács. – A hangja elkomorodott. – Ez a kerek rács forogni kezdett, amint ráléptem. Kiszaladt a lábam alól, forgott, forgott, hogy egészen beleszédültem. És akárhogyan igyekeztem is, mindig egyazon helyben maradtam. Nem jutottam előre egy tapodtat sem. Csak a rácsos kerék forgott, forgott szüntelenül…

– De… – kérdezte Perri – tulajdonképpen miért mentél akkor egyáltalán bele?

– Hát persze, miért is? Először azt hittem, hogy úgy megszabadulok, és rohantam teljes erőmből. De azután észrevettem, hogy hiába erőlködöm, s azontúl kerültem azt a kis kerek rácsot, ami olyan csalókán forgott. De mozognom kellett, különben megbetegedtem volna. Így azután nap nap után mégiscsak belekényszerültem a forgó rácsba. Próbáltam bebeszélni magamnak, hogy ez mégis a szabadság felé vezető út, rohanás közben… a fejemben összekavarodott minden… az erdőről, fákról, szabadságról álmodtam, így akartam kifárasztani magamat. Hiszen már mondtam, hogy inkább kín volt, mint játék. S hozzá még az a gyötrelem is, hogy Ő ott állt a ketrec mellett, és nevetett. Mennydörgő, félelmetes hang volt ez a nevetés. A fülem zúgott tőle. Később aztán, úgy látszik, megunta, nem törődött kínlódásommal, és így valamivel jobb volt. Elgondolkodott.

– És mégis… ez a vég nélküli rohanás a forgó rácsban… jó volt. Igen… azt mondhatom, hogy jó volt. Közben a fákról álmodtam. És azután végül megszabadultam tőle. Végre kiszabadultam!

– Hogyan? – érdeklődött Perri.

– Nos, az úgy történt… – a vörös bundás hangja eltelt diadallal –, hogy Ő azt hitte, elégedett vagyok, beletörődtem ebbe az életbe. Kiengedett a rács mögül, s kedvemre ugrálhattam a nagy helyiségben. Gyakran! Nagyon gyakran! Fel- meg leugráltam, mindenhová felkúsztam, és mindig újból visszatértem a rács mögé. Azután egyszer csak észrevettem, hogy az egyik nyílás a falon egészen nyitva maradt. Odakint sötött a nap. Hirtelen mintha valami megvilágosodott volna az agyamban. Mintha villám villant volna keresztül rajta. Magam sem tudom, hogyan, egyszerre csak ott ültem a nyitott résznél. Megpillantottam magam alatt a fákat… a fákat… értitek? Szinte már el is felejtettem, hogy ilyen is létezik. Korcs kis fák

voltak, ha ezekhez hasonlítjuk, amik itt az erdőben állnak. Valószínűleg foglyok ők is, akárcsak én. De már nagyon régen nem láttam fát, és hirtelen elfogott a honvágy. Egész testemben reszkettem. Nem is gondoltam rá, hogy elérhetném őket, amikor egyszerre Ő közeledett felém, hogy újból becsalogassam a rács mögé. Így volt… – és hevesen, felindultan lihegett.

– Nem… nem én voltam az, aki megkockáztattam az ugrást, a félelem hajított ki az űrbe. Azután egyszerre csak ott ültem az ágak között. A szabadság valami hallatlan boldogság érzését lobbantotta fel bennem. A boldogság bátorságot adott, a bátorság erőt. Nem is tudom leírni, milyen volt az, amikor Ő meg még sok hozzá hasonló Ő a nyomomba eredt. A fejem úgy kóválygott, mintha még mindig a forgó keréken rohannék, az örökösen forgó kínzó keréken. Kővel kirakott utakon száguldottam, keresztülvetettem magamat magas kőfalakon. Egy apró kis Ő megpróbált feltartóztatni. Úgy beleharaptam, hogy hangosan feljajdult, és kiáltozni kezdett. De én nem törődtem vele, csak rohantam vakon, amerre láttam. Végül elém tárultak a rétek, a mezők s azután… végre, végre… az erdő. Elhallgatott.

Valamennyien hallgattak és némán nézték.

– Most hallottatok mindent! – kiáltott a tűzvörös. – És ha valaki még egyszer hallani akarja, annak még egyszer szívesen elmesélem.

Felsuhant a legmagasabb ágakra, és mint a nyíl, elviharzott a csúcsok között.

– Hazug fickó – morogta a fekete.

– Jó alakú legény – vélte Porro anyja. Perri is a vörös bundás pártját fogta:

– Nagyon érdekelt a története. És úgy találom, izgalmas is.

– Persze, a gyerekek mindent elhisznek – vetette oda lekicsinylőn a fekete.

– Nem minden gyerek – jelentkezett Porro. – Én például azt a mesét az örökké egy helyben forgó rácskerékről nem hiszem.

– No és a többi értelmetlen fecsegést igen? – gúnyolódott a fekete.

A szarka a fejét csavargatta.

– Azért mégis lehetséges – mondta elgondolkodva –, hogy minden szava igaz.

*

A réteken most már néha vékony fehér köd feküdt, könnyed fátyoldarabkái fennakadtak a bokrok és fakoronák között, amikor az éjszaka lassan sápadni kezdett, és az új nap gyengéd színei felderengtek. Ezek a ködfoszlányok hamarosan végképpen szertefoszlottak. De kitűnő alkalmat nyújtottak Porronak, hogy magára hagyja Perrit.

Úgy tett, mintha nem találná meg játszótársát, és ha együtt voltak, hamarosan elveszítette.

Porro keresett.

Ez a keresése pedig nem Perrinek szólt, hiszen az ő útjából félrehúzódott, ha csak tehette. Már napok óta egyre a vörös bundás elbeszélése járt a fejében, azon töprengett naphosszat. Kételkedett benne, de ugyanakkor különös módon izgatta is. Azután eszébe jutott az embergyerek, akit egyszer Perri meglátogatott.

Elhatározta, hogy kikérdezi ezt a kis Őt mindazokról a kalandokról, amiket a tűzvörös mesélt. Ám valami megakadályozta; nem tudta legyűrni azt a borzalmat, amit az emberi lakhelyek iránt érzett.

Ismét nap múlt nap után.

Porro Perrivel tombolt és játszott. Makkot majszoltak, mogyorót, bükkmagot, friss fenyőtobozt, és mindketten készleteket gyűjtöttek, anélkül, hogy valójában tudták volna, miért. Az anyák parancsoltak rájuk.

– Szükséged lesz rá – mondta Perri anyja. És Porro anyja is azt mondta:

– Majd még hálás leszel érte.

Többet azután nem is mondtak, és a két ifjú mókus is abbahagyta a kérdezősködést.

Játszadozva, meglehetősen hanyagul teljesítették az anyai parancsot, készleteiket a legkülönbözőbb rejtekhelyekre dugták, s gyakran változtatták raktáraikat, mert rendszerint elfelejtették, hogy hova rejtették előző nap a magokat. Főképpen Porro volt szórakozott; gondolatai egyre a vörös bundájú kalandjai körül keringtek. Így erősödött benne a gondolat, hogy felkeresi az ember gyereket. Attól megtudhatja az igazat. Perri is meglátogatta nem is egyszer, ott ült mellette, egészen a közelében, és mégsem történt semmi baja.

Kereste az oda vezető utat, és tanácstalanul tévelygett az erdőben.

Akkor Perri szaladt elöl, s Porro, anélkül, hogy tudta volna, hová, habozva követte. Nem jegyezte meg az irányt. Sokáig keresgélt. A szél hirtelen az orrába hozta az erdészház tűzhelyének a füstjét.

Porro megrémült, visszahőkölt, menekült.

Kis idő múltán megtorpant, visszafordult, és hatalmas ugrásokkal igyekezett a füstszag felé, bár ez a szúrós illat különösképpen felizgatta. Igyekezett legyűrni undorát.

Gyakran meg-megállt, leült hátsó combjaira, kifeszítette bozontos zászlaját, és szaglászódott. Néhányszor elveszítette bátorságát, és visszafordult. Ám valami mintha kényszerítette volna a továbbhaladásra. Kíváncsisága ellenállhatatlanul űzte.

Ott, ahonnét a szörnyű bűz árad, ott kell lennie az embergyereknek. Senkinek nincsen az egész erdőn ilyen átható, félelemgerjesztő szaga. A fák között feltűnt a kunyhó. Vakon igyekezett előre, áthatolt a sűrűségen, odaért a kunyhó melletti fához, megpillantotta Anikót a ház előtti padon, lejjebb ugrált néhány ággal, és most már nem is érezte a maró

füstszagot. Felszabadultan nagyokat szippantgatott a tiszta, friss levegőből.

Azután nem akart többé gondolkozni; félre a félelemmel, aggodalmakkal.

Egyetlen ugrás… és máris ott ült Anikó előtt.

– Itt vagyok! – dadogta. Anikó nevetett.

– Jól van! – mondta. – Ismerlek én téged?

Porro nem felelt, mert egyetlen hang sem jött ki a torkán. Szótlanul bámulta az embergyereket. Szótlanul, elképedve saját bátorságától és Anikótól.

– Voltál már nálam? – kérdezte újból a kislány.

Porro rápillantott, és hirtelen könnyebbséget érzett a szíve táján.

– Porro vagyok – mondta nagyon halkan.

– Porro… – ismételte a kislány. Hangjában valami olyan meleg gyengédség csengett, hogy a kismókusban hirtelen magasra csapott a bizalom lángja.

– Szabad… – kérdezte habozva – szabad… egészen közel jönnöm hozzád?

Anikó újból felkacagott.

– Te most először vagy itt nálam, Porro. Most már biztosan tudom. Miért ne jöhetnél. Gyere csak… ide, ide! – s az ölébe mutatott. – Vagy a vállamra. Ahová akarsz. Hiszen valamennyien idejöttök hozzám.

Porro ott ült a kislány ölében, gyengéd térdecskéi között, a kellemes tapintású ruhán. Felegyenesedve ült, mellső lábacskáit keskeny fehér bundás melléhez szorította, és hallatlanul csodálta saját merészségét.

– Itt vagyok! – ismételte.

– Látom – nevetett Anikó.

Erre Porronak is mosolyognia kellett.

– Én már régen ismerlek téged – kezdte a beszédet.

– Hát az meg hogy lehet? – csóválta fejét a kislány. – Én még sohasem láttalak.

– De én téged már igen.

– Hogyan?

– Onnan föntről. – Porro felmutatott a fára. – Amikor Perri volt nálad.

– Perri! – kiáltotta Anikó. – Hát ő hol van?

– Nem tudom… – Azután szégyenlősen bevallotta: – Egyedül akartam eljönni hozzád. Egészen egyedül.

– De akkor, amikor Perrivel jöttél… fent maradtál a fán.

– Igen.

– Akkor nem akartál hozzám jönni?

– Nem!

– No és miért nem?

Porro szégyellte magát, és hallgatott.

Anikó elengedte a választ; maga is túlságosan gyermek volt még, nem ragaszkodott szigorúan a beszélgetés fonalához. Vidáman hajolt le a mókuskához.

– Most örülök, hogy itt vagy, Porro.

És Porro, mintha már réges-régen a legjobb barátok volnának, mesélni kezdett:

– Tudod, egy jövevény van itt az erdőben. Szép és nagy, és egészen tűzvörös a bundája. Az már járt itt nálad? – És anélkül, hogy a választ bevárta volna, folytatta: – Sok mindent mesélt. Azt mondta, fogságban volt. Mesélt valami forgó rácskerékről is, de azt senki sem hitte el neki.

Azután hirtelen megint visszatért az előbbi beszélgetésre:

– Akkor még nagyon féltem tőled. – És várakozóan nézett fel a kislány arcába.

– Forgó rácskerék?… – kérdezte Anikó. – Várj csak… ki is volt az, aki ezt már kérdezte tőlem?

– Én – szólt közbe váratlanul a szarka; leröppent a fáról, és odatelepedett Anikó vállára. – Én kérdeztelek.

Porro most már semmin sem csodálkozott.

– Forgó rácskerék?… – kérdezte Anikó. – Én olyat még sohasem láttam.

– Hát Ő még soha egyikünket sem tartotta rabságban? – érdeklődött Porro.

– Ki? Az édesapám? – Anikó a vállát vonta. – Ő soha nem zárna ketrecbe senkit közületek.

– De hát – firtatta a szarka – létezik egyáltalán ilyen ketrec meg forgó rácskerék?

Anikó bólintott.

– Az bizony lehetséges. Lehetséges, hogy van.

– Látod – fordult a szarka Porrohoz –, mindjárt mondtam, hogy nem hazudott.

Mielőtt Porro még válaszolhatott, mielőtt még egyáltalán valamit gondolhatott volna, egyszerre valami megzavarta. Az erdőből kecses járással egy őzsuta lépkedett elő, maga mellett ugrándozó borjával.

– Üdvöz légy! – kiáltotta Anikó.

– Üdvöz légy! – válaszolta kedves, szelíd, csengő hangon az őz-anya.

Csodálatosan kecses léptekkel közeledett. Büszke volt a járása, ünnepélyes, óvatos s egyben alázatos. Csodálatosnak látta Porro az ábrázatát is, amelyen jóság ült, s árasztotta az ártatlanság lenyűgöző erejét.

Az őzborjú bundáját fehér pettyek tarkították. A vékony lábacskák még ügyetlenül botladozva hordozták a szegletes testet, még nem ismerték a mozdulatok helyes arányát, hirtelen nekilendültek, s minden ok nélkül táncba kezdtek, azután meg, ugyancsak minden ok nélkül, egymásba keveredtek, csetlettek-botlottak.

A kis őzborjú sietve közeledett, és fejét Anikó térdére fektette. Elragadóan bájos ábrázatát a kislány felé fordította.

Porrot mindez annyira meglepte és lenyűgözte, hogy merev testtel ülve maradt, meg sem moccant, csak pislogott lefelé az őzike fejére, amely olyan közel feküdt az övé mellett, hogy érezte gyengéd leheletét is.

Valami halvány félelemérzet futott végig rajta, de szerte is foszlott hamarosan. Porro mérhetetlenül csodálkozott, és egyre inkább érezte, milyen mesébe illő megtiszteltetés éri.

Ezek a lények olyan óriásiak, olyan lélegzetfojtón hatalmasok voltak számára, hogy a maga jószántából soha nem mert volna közelíteni feléjük. Most azonban itt ült egészen mellettük, és a maga szemével láthatta, tapasztalhatta szelídségüket.

– Nos, ismét együtt vagytok? – kérdezte Anikó.

– Hiszen mindig is együtt voltunk – mondta az özanya, aki most már szintén ott állt, Anikóhoz simulva.

– Nem! – Az őzborjú kedves, merész vidámsággal kapta fel a fejét. – Gyakran nagyon hosszú időre elmentél tőlem.

Az anya megcsókolta a kedves kis fejet, meleg, simogató nyelvvel becézte:

– Hosszú időre sohasem mentem el, mindig csak egészen kis időre, és azt is csak akkor, amikor az apád hívott. – Anikóhoz fordult: – Ez a gyerek, valahányszor csak magára hagytam, remegett félelmében. Nem szeret egyedül maradni.

– Nem… – kiáltotta az őzborjú – nem akarom, hogy magamra hagyj, mert akkor félek… nem tudom, mit csináljak… egyre csak téged kereslek.

– Nem emlékszel már, hogy mit mondott neked Bambi? – Az anya hangja jóságos-komolyan csengett. – Úgy, tehát nem tudsz meglenni egyedül? Tanuld meg, gyermekem, mert szükséged lesz rá. Igaza van Bambinak, engedelmeskednünk kell.

A gyerek figyelmesen fülelt, s azután megrázta kecses fejét.

– Igen… majd megtanulom, és nem fogok félni, ha egyedül hagysz… majd, ha nagy leszek.

Porro hirtelen úgy érezte, nem illendő, hogy így a közelükben ül, és végighallgatja a beszélgetésüket. Leugrott Anikó öléből a földre.

Akkor az őzanya megszólította:

– Ne zavartasd magad, kicsim. Nem akarunk elkergetni. Maradj nyugodtan, ahol voltál.

Porro elképedve üldögélt a földön, ostoba képet vágott és hallgatott. Az őzborjú. odabotorkált, lehajolt hozzá, minden oldalról megszemlélte, megszimatolta, nevetett.

– Tetszel nekem… szívesen játszanék veled… kicsi, kicsi... – Ez a szó rendkívül mulattatta, mert többször is elismételgette: – Kicsi, kicsi… – Azután megdicsérte: – Milyen kedves az, hogy ilyen kicsi vagy.

Porronak semmi, de semmi válaszolnivalója nem volt, nagy zavarában még lélegzeni is alig mert, és kétségbeesett tehetetlenségében csak állt meredten. Azután hirtelen néhány ugrással fent termett Anikó vállán, elriasztotta onnan a szarkát.

– Nagyon félénk a kicsi – mentegette Anikó.

Az őzanya a szelet szimatolgatta, finoman remegő orrcimpákkal szívta be a levegőt. A kisborjú odasimult oldalához, és igyekezett utánozni mozdulatait.

– Megyünk – mondta az őzanya. – Azt hiszem, jobb lesz.

Lassan, magasra emelve karcsú lábait, lépkedett a sűrűség felé, büszkén, ünnepélyesen, óvatosan s egyben alázatosan. Borjacskája hol előtte, hol mögötte, hol meg mellette táncolva követte példáját. Megfordult, visszaszaladt, felpillantott Porrohoz, és vidáman kiáltotta:

– Üdvöz légy, kicsi! – azután az anyja után iramodott.

Porro tágra meredt, csodálkozó szemmel kísérte az előkelő uraságok minden lépését. Szerette volna kinyögni ő is az „üdvöz légy” köszöntést, de egyetlen hang sem jött ki a torkán. Amikor a két őz eltűnt, lekúszott Anikó ölébe.

– Te is menni akarsz már? – érdeklődött a kislány.

Porro csak bólintott.

– Hát csak gyere el megint, és minél hamarább!

Porro leugrott a földre, azután felszáguldott a meredek fatörzsön, és belevetette magát a levélrengetegbe.

Mit törődött ő most a vörös bundás kalandjaival, mit törődött az örökkön forgó rácskerékkel! Bánta is már az egész történetet. Tőle akár igaz is lehetett, vagy hazugság, nem bánta az egészet, a legkevésbé sem érdekelte, hamarosan szinte teljesen ki is ment a fejéből.

Amikor összeakadt a szarkával, aki bizonygatni kezdte, hogy lám, milyen bölcs volt ő, hogy az első pillanattól kezdve nem kételkedett a tűzvörös elbeszélésében, szórakozottan csak ennyit mondott:

– Miről beszélsz? – és hozzátette: – persze, igen, tudom… – azzal faképnél hagyta.

Vidáman lobogtatta zászlaját, vidáman száguldozott ágakon, fatörzseken. Ez volt az, amivel legjobban ki tudta fejezni jókedvét.

Felháborodottan röppent fel az egyik ágról a szajkó, akit útjába esvén felriasztott.

– Üdvöz légy! – intett feléje ujjongva Porro.

Kereste és megtalálta az embergyereket, ott volt nála, egészen a közelében, az ölében ült, megélte az őzanya és a kis őzgyerek hercegien leereszkedő kegyét.

Porro boldog volt.

*

Az őszi ködök egyre súlyosabban úszkáltak a rétek és mezők felett, beleakaszkodtak a fákba, a bokrokba, és foszlányokra szakadozva csüngtek a leveleken. Vastag, hófehér felhőkhöz hasonlítottak, s nem lehetett tudni, hogy az éjszakai égboltról hullottak-e alá, vagy a földből gomolyogtak elő. Ha azután hosszas, tétova úszkálás után végül szertefoszlottak, tiszta, hűvös napfény villant fel az erdő felett, az aranyszínű hajnal, ha elkésve is, beköszöntött, és a dértől lepett mezők hófehéren csillogtak.

Perri és Porro dideregtek. Hideg volt, és délig is eltartott, míg kissé felmelegedtek.

Ezekben a kora reggeli órákban az erdő majd minden teremtménye fázott, nem csak a mókusok. Úgy bizony, fázott valamennyi.

Az őzek nem viselték már vöröses kabátjukat; felcserélték vastag, halványsárga bundával.

A fák meg a bokrok levelei is fáztak, összezsugorodtak a hidegtől, reszkettek a szárukon, megbarnultak, vörösbe játszó színt vettek magukra, vagy halványsárgára sápadtak.

A nap egyre korábban tért nyugovóra.

Ezeken az egyre rövidülő napokon Perri és Porro, akárcsak a többi mókus, tovább aludtak, és este is hamarabb keresték fel fészküket. Jobban is kellett óvakodniok, mint bármikor. A rablók keményebben üldözték őket, mint a meleg nyáridőben.

Mohón eredt nyomukba a nyuszt.

A varjak, ötös-hatos csoportokba verődve, gyilkos támadásokra indultak.

A héja könnyebben behatolt az egyre ritkuló lombok közé. És néha, közvetlenül a teljes bealkonyodás előtt, felbukkant a bagoly is.

*

Perri már régen nem látta az anyját.

– Semmi okod az aggodalomra – vigasztalta Porro. – Ha látni akar, majd jön, és megtalál.

– De ha én akarom látni – válaszolta Perri –, nekem kell megkeresnem. És szeretnék már egyszer az anyámmal lenni.

– Hát akkor keressük meg.

Útra keltek, de a nagy játékban, ugrándozásban, lakomázásban időközben nemegyszer megfeledkeztek tulajdonképpeni céljukról. Perrinek azonban újból és újból eszébe jutott az anyja, ezért siettette társát.

Felkúsztak a fák koronájának csúcsára, és körülszemlélődtek. Hamarosan elérték azt a tölgyfacsoportot, ahol Perri és nem messze tőle az anyja lakott.

– Az is lehet, hogy beteg… – aggodalmaskodott Perri, és meggyorsították ugrásaikat.

Odaértek a fához. A fészek üres volt.

– Ilyen tájban természetesen nincsen itthon – elégedetlenkedett Porro. – Ezt előre is tudhattad volna.

Perri besurrant a fészekbe, és gondterhelten tért vissza.

– Már régen nem járt itthon az anyám, már nagyon, nagyon régen.

– Talán másutt lakik már – vigasztalta Porro.

Perri szívesen megvigasztalódott.

– Az bizony lehet – mondta bizakodva. – Anyám gyakran változtatja a lakóhelyét.

De azért a lelke mélyén megmaradt egy kis aggodalom, ami időről időre nyugtalanítóan jelentkezett. A fenyőfák között az öreg fekete mókus tombolt.

– Hohó, gyerekek! – kurjantott. – Az ártatlan játszótársaim!

– Nem tudod, merre van az anyám? – érdeklődött Perri.

– Az anyád? Igen, persze, az anyád. A kisgyerek az anyja után vágyódik? – Úgy tett, mintha nagyon mulatságosnak tartaná a kérdést. – Honnan tudjam, hogy hol van az anyád? Nem mondanád meg, hogy honnan tudhatnám?

Bosszankodott, hogy a gyerekek talán észreveszik zavarát.

– Mindenfelé csavarogsz – szidta Perrit –, csak a magad szórakozására gondolsz, és nem törődsz az anyáddal. Most meg idejössz, és engem vonsz felelősségre… Mintha nekem tudnom kellene, hogy hol van a te anyád… Hallatlan!

Ezzel elszáguldott.

Perri szégyellte magát, rosszkedvűen kuporgott az ágon, de Porro haragosan szitkozódott:

– Soha nem állhattam ezt a goromba fickót!

Találkoztak a szarkával.

– Nem láttad valahol az anyámat? – érdeklődött Perri.

A szarka dadogva csörögte:

– Az anyádat?… Várj csak… Igen… nem… úgy rémlik, mintha… – és hirtelen felrebbent, mintha valakitől megijedt volna.

Perri és Porro, akik a szarka menekülését figyelmeztető jelnek vették, egy szempillantás alatt felrohantak a fa csúcsára.

Később a harkállyal találkoztak, aki szorgalmas kitartással kopácsolt egy fatörzsön. Kérdésükre kurtán és elutasítón csak ennyit válaszolt:

– Nem! – azzal kétszeres szorgalommal folytatta munkáját, jelezve, hogy nem óhajtja tovább a mókusok társaságát élvezni.

A rigó is bizonytalan választ adott, a cinegék pedig kijelentették, hogy ők nem tudnak semmit. És ez úgy is volt. A cinegék valóban nem tudtak semmit.

Perri még a szajkót is megkérdezte, de az ráripakodott:

– Ne zavarj!

Találkoztak a tűzvörös bundájával. Hirtelen leszáguldott az egyik nyárfáról, szélesen letelepedett az útjukba, és rájuk köszönt:

– Üdvözlet!

Porro tovább akart menni, de Perri megállt.

– Nem láttad valahol az anyámat? – kérdezte.

– Már megszoktam ezt a vidéket – fecsegett a tűzvörös –, és nagyon jól érzem itt magamat. Kalandjaimat már ismerik a…

Perri félbeszakította:

– Nem láttad véletlenül?…

A tűzvörös a szavába vágott:

– Az anyádat? Volt neked anyád egyáltalán?

– Persze hogy volt, különben nem kérdeznélek – türelmetlenkedett Perri.

– Ez már mégiscsak sok – berzenkedett a tűzvörös. – Honnan tudjam, melyik a te anyád? Honnan ismerjem az anyádat, nem mondanád meg? Tudod, hogy nemrég jöttem erre a vidékre, és…

– Gyere – hívta Porro. – Ez a nagyképű fickó ostobaságokat fecseg.

– Szemtelen taknyos – ripakodott rá a vörös bundás, és amikor Porro egyetlen ugrással odébbállt, utána kiabált: – Egy ilyen ifjonc, aki még semmit sem tapasztalt és semmit sem tud. Egy ilyen ma született fickó szemtelenkedni merészel egy tapasztalt és bölcs férfiúval…

De Perri és Porro már messzi jártak, és nem hallották szitkozódásait.

– Elmegyek az embergyerekhez – határozta el magát Perri.

És Porro bólintott.

– Elkísérlek.

Perri nem is csodálkozott ezen a készségen, száguldva indult neki a jól ismert csapásnak. Porro követte, és hamarosan megérkeztek Anikóhoz.

A kislány barátai társaságában üldögélt, jobbra a szarka, balra a rigó, nem messze tőlük a fácán sétálgatott, és az őz éppen akkor búcsúzott kisborjával.

Perri leugrott Anikó ölébe.

– Üdvözlet!

– Üdvözlet! – kiáltotta Porro is, aki nem maradt el Perri oldaláról.

A fácán lenézőn forgatta apró fejét.

– Szép kis társaság!

Anikó nevetett.

– No, itt vagytok végre, kis csavargók? Mit akarsz tőlük – fordult feddőn a fácánhoz. – Valóban nagyon kedvesek mind a ketten.

Perri a szokott kérdésével kezdte:

– Nem tudod, hol van az anyám?

– Nem – válaszolta egyszerűen Anikó. – Persze egyáltalán nem is tudhatom.

– Mikor láttad utoljára?

Anikó töprengett:

– Mikor? Igen, mikor is? Olyan régen volt, hogy nem emlékszem pontosan…

– Akkor valami baja történhetett – szomorodott el Perri.

Mindannyian hallgattak.

Azután Anikó felkacagott.

– Már miért történt volna baja? Az anyád egyszerűen megfeledkezett rólam, ennyi az egész.

– Azt hiszed?

– Igen, biztos vagyok benne – erősködött Anikó. – Az édesanyád időnként meg szokott feledkezni rólam. De hiszen te is. Vajon mit válaszolhattam volna neki, ha idejön, és utánad érdeklődik? Légy nyugodt, majd megtalálod.

Megint elnémult az egész társaság. Perri kissé megvigasztalódott.

– Ha az anyám jönne, mondd meg neki, hogy kerestem.

S megkönnyebbedett szívvel szökdécselt tova. Porro a nyomában.

A fácán megszólalt:

– Én megmondhattam volna.

– Én is – csörgött a szarka.

– De minek bántani egy gyereket, aki az anyját keresi – fuvolázott a rigó.

– Ez az – bólintott a fácán. – Láttam egyet-mást, de nem említettem egyetlen szóval sem.

– Mindig olyan biztonságban érezte magát – mondta csendesen Anikó. – „Engem nem csíp el senki", mondogatta nemegyszer.

– Bizony, senki se érezze magát soha biztonságban – prédikált a fácán. – Az ilyesmi megbosszulja magát.

– Vajon ki lehetett? – töprengett a rigó. – Az az alávaló gyilkos!

A szarka csúfondárosan csörgött:

– A róka, a nyuszt, a vadmacska, a bagoly, a menyét… Válogathatsz!

Anikó elszomorodott.

– Mennyi gyilkos van közöttetek!

A fácán a nyakát csavargatta.

– Engem nem szabad vádolnod – mondta, és sértődötten elsétált.

– Bizony, úgy van – fuvolázott a rigó. – Mi sokkal jobban szeretnénk, ha békében élhetnénk.

Perri soha többé nem látta viszont az anyját.

*

Az erdőben, hol erősebben, hol halkabban, szünet nélkül hangzott valami zizegés, suttogás: a fákról és bokrokról lehulló levelek búcsúja.

Minden enyhe fuvallat, amelyet egykor lágy, jóleső simogatásnak éreztek, most megdidergette fáradt, összeaszott bordáikat, s ezrével seperte le őket a földre. Egy-egy szélroham közibük markolt, csomószámra kapta fel őket, megforgatta testüket a levegőben, hogy kétségbeesett tehetetlenségben repkedtek szerte az űrbe. Még teljes szélcsendben is hangtalanul, önmaguktól siklottak szüntelenül le a fák koronáiról. Esés közben csendesen forogtak, habozva libegtek, mielőtt a földre értek volna, mintha nem akarnának beletörődni abba, hogy mindennek vége van.

Ez a fájdalmas, csendes nesz suttogott szüntelenül az erdőn, különösképpen éjszaka és a kora hajnali órákban.

Perri és Porro mostanában csak nagy ritkán hagyták el fészküket.

Csak akkor ugrándoztak még vidáman, ha a nap melegebb sugarakkal árasztotta el a csupaszodó erdőt. A fák koronái azonban egyre ritkultak. Most már két-három fán is keresztül

lehetett látni, s egyre nehezebbé vált az elrejtőzés, jobban kellett tehát vigyázni, mint valaha.

*

A fák és bokrok már egészen csupaszon álltak. A lapulevelek, harasztok hervadtan hevertek az avaron. A füvek és egyéb növények sápadtan, viharverten, töredezetten fedték a mezők s rétek földjét, a tisztásokat és csapásokat.

A szellők mostanában cseppet sem voltak szelídek. Csípős fuvallatok sivítottak végig az erdőn, éjjel csakúgy, mint nappal. A hegyekről néha vad viharok zúdultak alá, belekaptak az erdő üstökébe, és alaposan megcibálták.

A susogás, zúgás helyett, ami máskor a szél nyomán a fák között támadt, most csak ágak pattogása, vékonyabb törzsek nyöszörgése, ropogása kísérte a vihar harci dalát. Az őzek a csupasz mogyoróvesszők között bujkáltak, a bozót megszűnt, s nem kínált többé óvó rejteket.

Sem nekik, sem pedig a szarvasoknak nem ízlett ez az élettelen, hervadt fű. Legeltek, hogy éhségüket csillapítsák, sietve összekaptak egy-egy maréknyit, kedvetlenül, mert mindenből hiányzott a fűszeres zamat.

Savanyú volt, s dohos a hűvös nedvességtől.

A szarvasok szertekószáltak éjszakánként, lehántották a fák kérgét, és hosszasan rágcsáltak.

A madarak csivitelése, ha itt-ott felhangzott, örömtelenül szólt. A rigók elnémultak, csak nagy néha hallattak egy-egy szomorkás kiáltást, ha felröppentek a fára. A harkály ugyan még kopácsolt, de sem kedve, sem oka nem volt a kacagásra. A vörösbegyek kevesebbet vihogtak, mint máskor.

Buzgón röpködtek a szarkák, fecsegtek ezt-azt, de rendszerint csak egymással beszélgettek. Csak nagy ritkán állt szóba egyikük-másikuk idegen földi halandóval.

Ritkán hangzott fel a szajkó rikácsolása is.

Csak a varjak rikoltoztak kellemetlen hangjukon, csapatostul szállongtak, s éhesebben lestek zsákmányra, mint bármikor. Sok héja is keringett, kisebbfajta rétisasok, egyéb ragadozó népség. Néha éles sólyomkiáltás hasította keresztül a messzi eget. Szürkék lettek a napok, felhőterhesek, sötétek és kurták.

A reggel későn derengett, az sötét korán leszállt.

Perri sokat volt egyedül, és rendszerint fészkében tartózkodott.

Ha néha összeakadt Porroval, végigszáguldottak együtt néhány fa koronáján, ismét érezni akarták a játék, a rohanás gyönyörét, amit valamikor olyan nagyon élveztek, de az egykori gyönyör magasra lobogó lángjával szemben ez a mostani pislogó parázs maradt csupán.

A komisz idő befészkelte magát mindkettőjük fejébe, tagjaiba, a nyirkos levegő úgy fojtogatta vidámságukat, akár valami szoruló hurok, amely ráfeszül a nyakra. A csupasz ágak halk zörgésében, amelyeket ugrándozásuk közepette megérintettek, volt valami kiábrándító, elkedvetlenítő, s ez a száraz nyöszörgés fokozott óvatosságra intette mindkettőjüket.

Ha villámsebességgel lecsapott a héja, fürgén menekültek.

Ha a varjak vették őket üldözőbe, nemegyszer komoly veszedelembe kerültek, rohantak lélekszakadva fészkükhöz, elrejtőztek, s az ilyen menekülések után a nap hátralevő részében már nem is mertek előbújni többet.

A szüntelenül szemergő hideg eső sokszor napokra fogságba zárta őket. Ilyenkor mardosó éhség facsarta gyomrukat.

Egy ízben készleteik keresésére indultak, mert már csak homályosan emlékeztek ama számtalan rejtekhelyre, ahová a bőség idején eldugdosták élelmiszereiket. A magukét valójában nem is találták meg, de rábukkantak egyre, amit még Perri anyja készített, s amelynek létezéséről nem is tudtak.

Most ott kuporogtak egymás mellett, a makkokat ropogtatva; nem törődtek vele, hogy milyen módon jutottak a váratlan lakomához, és hangulatuk lényegesen megjavult.

– Tegnap el kellett válnunk – mormolta Porro.

– Sebaj – legyintett Perri, –, hiszen ma újból találkoztunk. Aki él, az mindig viszontláthatja a másikat.

– Bizony, mostanában elég sok veszély leskelődik ránk. A héja, a sólyom…

– No meg ez a varjúnépség… – egészítette ki Perri. – Éjjel-nappal résen kell lennünk. Bizony – tette hozzá –, nehéz az élet mostanában, nagyon, nagyon nehéz…

– Nehéz idők járnak – helyeselt Porro.

– Sohasem hittem volna – mondta elgondolkozva Perri –, hogy valaha is ennyi gond szakadjon ránk.

– Hiszen nem is figyelmeztetett rá senki idejekorán – elégedetlenkedett Porro.

– Ugyan ki tudhatta volna ezt előre – csillapította Perri. – Te talán tudtad? Vagy én tudtam? Nem! No látod! És ahogyan mi nem tudhattuk, úgy nem lehetett rá elkészülve más se. Nem lehet tudni semmit, bele kell nyugodnunk, meg kell szoknunk.

– Nem lesz könnyű dolog – kételkedett Porro.

Perri felpattant.

– Hogy nem lesz könnyű, mondod? Én meg azt mondom, lehetetlen, hogy így maradjon. Én legalábbis nem nyugszom bele. – Halkan, élesen füttyentett. – Sohasem nyugszom bele ebbe a szörnyűséges nyomorúságba, érted? Soha!

Körülszáguldott a fakoronán, hogy csak úgy recsegtek a gallyak, visszajött, s újból letelepedett, fennen lengetve bojtos farkát. Szemében reménység csillogott, amikor megkérdezte:

– Gondolod te is, hogy egyszer csak megint minden olyan szép lehet, mint amilyen volt?

Porro felpillantott.

– Ki tudhatja?…

– Ki tudhatja? – utánozta gúnyosan Perri. – Persze, hiszen ha tudnánk, sokkal egyszerűbb volna a dolog. Én sem tudok semmit, de ennek ellenére szentül hiszem, hogy lesz még olyan szép ez a világ, mint amilyen volt.

– Ennek semmi értelme – ellenkezett Porro. – Ha nem tudsz semmit, hogyan hiheted?…

Perri vidáman lóbálta farkát.

– De igenis, van értelme. Próbáld csak megérteni vagy megérezni, te tökkelütött! Ez a legfontosabb, és ez keresztülsegít a legnehezebb időkön is: nem tudni semmit, csak hinni, hinni rendületlenül. Amíg ez a hit meggyőződéssé válik…

A kis Perri nem is sejtette, mi az, ami most megvilágosodott előtte; szinte maga sem értette, mit beszél, s mi ad neki beszéd közben olyan elszánt erőt és bátorságot.

– Nézd csak meg ezeket a fakoronákat – mondta –, nézz körül az erdőnkön…

– Inkább nem nézem – felelte vállvonogatva Porro. – Csak még jobban elszomorít a látvány.

– Hát lehetségesnek véled, hogy mindez így maradjon?! – kiáltott fel Perri.

A fák kétségbeesett koldusokként nyújtogatták égnek csupasz karjaikat. Úgy álltak ott, mint akiket kifosztottak, megraboltak, csupaszon, tehetetlenül, dideregve. A bozót, a bokrok, a meztelen, reszkető ágak olyannak tűntek, mint egy csoport alamizsnáért esedező lény...

Az egyik reggelen valami csúf csikorgás ütötte meg Perri fülét, miközben még fészkében melegedett. Felriadva dugta ki a fejét, de rémülten vissza is kapta tüstént. Lent a fa alatt sétált Ő, mégpedig nem is egy, hanem sok példányban. Bűze kábítón csapott fel Perri fészkéhez.

A csikorgás hangos volt, meg-megszakadó, üvöltött, néha úgy hangzott, mint valami fültépő, bántó ének, s Perri úgy érezte, hogy ezekben az érthetetlen, sivító hangokban valami megmagyarázhatatlan veszély fenyeget. De nem tudta volna megmondani sem azt, hogy mi a fenyegetés, sem azt a rémületet nem tudta volna nevén nevezni, ami elfogta.

Miközben a süvöltés, csikorgás, recsegés folytatódott, egyszerre csak mintha valami mélyről jövő sóhajtást hallott volna.

Feszülten figyelt.

S valóban. Újból hallotta a sóhajt. A fa sóhajtott. Perrit lázas izgalom fogta el.

A fa úgy nyögött, mintha szörnyű fájdalmak gyötörnék. Perri egyetlen ugrással kint termett a fészekből. Tudta, hogy ha Ő jelen van, a rablók nem merik megtámadni. Félelem nélkül suhant ágról ágra.

Most csak arra kellett ügyelnie, hogy ne kerüljön túlságosan a közelébe, nehogy Ő veszedelmessé váljék.

Lent a fa tövében több Ő álldogált, és foglalatoskodott valamivel a törzsön. Tűzkar azonban… ezt tüstént megállapította… nem volt egyiküknél sem.

Egyelőre rejtély maradt Perri számára, hogy mi lehet a szándékuk. Hogy semmi jó, azt határozottan érezte. Különben elárulta a fa nyöszörgése is. Hiszen tudvalevő, hogy sohasem derül ki semmi jó abból, ha Ő beteszi a lábát az erdőbe.

Valami hosszú és kemény dolog mélyedt Perri tölgyfájának oldalába, azt ráncigálta két Ő ide-oda. S biztatásukra az a szörnyű szerszám éles fogaival egyre mélyebben belerágta magát a törzsbe.

Perri tönkretehetetlennek vélte tölgyfáját, hatalmasnak, pompásnak, valaminek, ami örök. Most látta, hogy sebéből vékony, fehér szilánkok freccsennek, látta, ahogy a kemény, villogó szerszám egyre mélyebben hatol a fa derekába. Elképedt rémülettel meredt erre az érthetetlen látványra.

A csikorgás elnémult.

Csattogó ütések következtek.

Perri egy ággal lejjebb szökkent, és látta, amint Ő most már egyetlen hosszú nyélre erősített csillogó foggal csapkodja a tölgyet. Ez a fog messzire szikrázott a bágyadt napsütésben, és szörnyű harapásokkal rágta a fát, hogy csak úgy repkedtek a félelmetes szilánkok a harapások nyomán. Azután mintha meglódult volna az egész erdő, de olyan ellenállhatatlan erővel, hogy Perri beleszédült, és ugyancsak meg kellett kapaszkodnia, nehogy lezuhanjon.

Lassan, ünnepélyesen hajlott meg a tölgy, széles koronája zizegett. Azután földrengető reccsenéssel, dobbanással a földre zuhant.

A korona szétágazó gallyszövevénye recsegve-ropogva enyhítette a zuhanás fájdalmát.

A lendület elhajította Perrit is. Teljesen elkábulva bukfencezett a levegőben, a legutolsó másodpercben szabadulva a tölgyfa gallyai közül; cél nélkül kalimpált az űrben, míg végül, maga sem tudta, hogyan, kikötött egy fiatal cserfa koronáján, újból ismerős, megszokott faágat érezve maga alatt.

Ott hevert lábainál a tölgy, kinyújtózkodva, beágyazva a kettétört bokrok s cserjék sűrűjébe. Holtan.

Körös-körül tovább folytatódott a fültépő csikorgás, süvöltés, recsegés. Időnként rövid szünet. Azután az éles csattogás, ahogy Ő hosszú nyelű fogával beleharapott a törzsbe.

Egyszerre több Ő kiabálni kezdett, s a csattogás hirtelen abbamaradt.

S mennydörögve újból a földre zuhant egy tölgy. Egyik a másik után.

Perri még mindig torkában dobogó szívvel kuporgott a fiatal cserfán, túlságosan zavart volt ahhoz, hogy egyetlen gondolatot is végiggondoljon, túlságosan riadt, hogy bármit is elhatározzon.

Egyedül volt.

Csak az a félelmetes csikorgás, süvöltözés, kiáltozás tombolt körülötte, amivel Ő folytatta esztelen mészárlását. S a lehulló tölgyfák tompa dobbanásai…

Egyetlen madár sem moccant, valamennyi régen elmenekült.

Amint már öt-hat tölgy hevert körülötte a földön, Perri észrevette, hogy jóval világosabb lett.

Körülpillantott. Az erdő most egészen más képet öltött…

Ott, ahol a fatönk kerek sárga tányérja csillogott, ott állt az ő tölgyfája.

A favágók távoztak ez erdőből.

Perri még mindig a cserfán gubbasztott, és nem tudott magához térni.

Akkor megpillantotta Porrot, aki a földön heverő tölgy ágai között keresgélt. Hol felbukkant, hol meg ismét elmerült, úgy látszott, mintha a szokatlan irányba meredező gallyak szinte ketrecbe zárnák; ügyetlenül és rosszkedvűen szökkent, kúszott a levelek között.

Perri tüstént leugrott hozzá.

Nehezére esett, míg megtalálta az ugrálás módját a szokatlanul, függőlegesen álló faágak között. Ő sem mozgott olyan könnyedén, mint máskor, csúszott, botladozott és nemegyszer elvétette az ugrást.

– Téged kereslek – mondta Porro. – Hol aludjak? Hajléktalanná lettem.

Perri csak bámult rá elképedten. Hajléktalan? Szerencsétlensége csak most bontakozott ki előtte teljes nagyságában.

Hiszen ő is hajléktalan lett!

Mit törődött ő azzal, hogy hol alszik Porro? Azzal sem sokat törődött mostanáig, hol alszik ő maga.

Ebben a pillanatban olyan heves fájdalom fogta el, amilyet eddigi életében sohasem érzett. Még csak elképzelni sem tudta, hogy van ilyen, úgy érezte, hogy valami durva, kemény marok szorongatja a mellét.

– A fám! Az én szép, az én jó, egyetlen fám! – jajgatott kétségbeesetten. S jó ideig semmi egyéb nem jött ki a torkán, csak ezt ismételgette szüntelenül: – A fám… a fám!…

Eddig a pillanatig maga sem tudta, hogy mennyire szereti a tölgyet, milyen gyengéden csüng rajta. A tölgy egyszerűen volt, létezett, otthon volt, Perri életének megszokott színhelye, barátságos lakhely születésétől fogva. Ha pihenni tért este, vagy felébredt a hajnal hasadtával, itt történt, itt folyt le mindez az öreg lombsátor védelmében. Perri ismerte ennek a tölgyfának sajátos illatát, ismerte minden gallyacska minden egyes hajlatát, a fatörzs kérgének minden ágát-bogát, dudorait és repedéseit. Mindez szükséges volt s egészen természetes is, és Perri gondolkodás nélkül, sőt közömbösen fogadta, mint valami magától értetődő dolgot. És csak most, amikor a fa holtan hevert a földön, akkor tört ki belőle a szeretet iránta. Túlságosan későn s éppen ezért vad fájdalommal.

– Van még más fa is az erdőben – próbálta vigasztalni Porro.

– Itt maradok… – zokogta Perri –, ma éjjel még itt maradok mellette… nem hagyom el a fámat… ma éjjel itt alszom régi fészkemben…

– És a nyuszt?… – óvta Porro. – Meg a róka és a többi rabló?… Ha itt maradsz, könnyedén elérhetnek, s megfojtanak álmodban.

Perri belátta pajtása igazát, s szomorúan indult neki, hogy új otthont, rejtekhelyet keressen. Miközben kutatva egyik fáról a másikra lendült, a szíve megtelt fájdalommal s csak most érezte igazán, hogy mit vesztett.

*

Vad viharok zúgtak, mennydörögtek, sivítottak az erdőn keresztül.

Azután jött metsző korbácsával a zuhogó eső. A nap csak nagy néha jelent meg az égen, akkor is éppen csak világított, de nem melegített, csak néhány órát úszott a szürkeségben, a tolongó, sötét, majdnem fekete felhők leplei között, azután hamarosan eltűnt sűrű függönyük mögött.

Új lakásából Perri időnként elvándorolt arra a helyre, ahol tölgyfája hevert az avarban.

Egy magas fenyőfán, közel a csúcshoz talált új fészket. Két vastag ág között, a törzsben kis mélyedés nyílt, ez volt a bejárat, s az ágak megvédték széltől és esőtől. Valamikor Perri fajtájának valamelyik tagja használhatta lakásul. De a fészek már jó ideje elhagyottan állt. Perrinek nem nagy fáradságába került, hogy berendezkedjen.

Ám nagyobb erőfeszítésre nem is lett volna képes; különös módon fáradtnak, kimerültnek érezte magát, s szomorú hangulatát csak az enyhítette némileg, hogy szinte állandóan álmos volt, bódultan támolygott vagy heverészett fekhelyén.

Azért választotta a fenyőfát otthonul, mert annak sötét zöldje most, hogy a többi fa mind csupaszon, lombtalanul meredezett, némi vigaszt jelentett számára. Azonkívül nem is tudta volna rászánni magát, hogy ismét egy tölgyfán telepedjék meg.

Szívesen maradt volna hűséges kedvelt tölgyfájához, szívesen érezte volna magát újból biztonságban egy társának oltalmazó lombsátra alatt, de a szomorú élmény után Perri azt hitte, hogy minden tölgyfa pusztulásra van ítélve, s kerülte őket, mint a megbélyegzetteket.

Csak az egykorihoz, a meggyilkolthoz vonzotta időnként valami borzadállyal vegyes gyengéd szeretet és ragaszkodó hála.

Ott találkozott Porroval is, aki ugyancsak új fészekben tanyázott.

Porrot nem háborgatták efféle érzelmes emlékek; nyugodtan beszállásolta magát egy másik tölgyfa koronájába, és lelkes szavakkal dicsérte új otthonát.

– Felajánlottam neked – mondta. – Igazán sajnálhatod, hogy nem fogadtad el.

– Egy cseppet sem sajnálom – vonta a vállát Perri.

– Ostoba vagy, ez az oka. Nem lehet rajtad segíteni.

– Nem is kértem semmiféle segítséget – vágott vissza csípősen Perri.

– Nem, dehogy… – próbálta békítgetni pajtását Porro – persze hogy nem. De ha alaposabban szemügyre vetted volna azt a fészket…

– Akkor sem kellett volna – tartott ki álláspontja mellett Perri. Arról azonban hallgatott, hogy miért nem költözött volna semmi áron a felajánlott fészekbe, mert nem akarta Porrot nyugtalanítani.

– Tulajdonképpen – vallotta be Porro elgondolkodva – örülök, hogy ebben a fészekben lakom. Sokkal szebb, mint a régi zugom volt, kényelmes, jó meleg és mindenki számára elérhetetlen. Igazán teljes biztonságban érzem benne magamat. A rablók még csak fel sem fedezhetik, megközelíteni meg éppen nem tudnák.

Ide-oda ugráltak a földön heverő fatörzsek között, keresztülsuhantak az elszáradt ágak, gallyak szövevényes útvesztőin. Hiszen ez volt a színhelye eddigi vidám életüknek.

Amikor azután néhány nap múltán újból visszatértek, lesújtó meglepetés várt reájuk.

A hely közelébe már nem is merészkedtek, mert fülűket messziről megcsapta a szörnyű zaj, amelyet csak Ő tud okozni. Csikorgás, csattogás, kiáltozás.

Azt hitték, hogy Ő újabb fákra tör gyilkos kezével, és óvatosan, kellő távolságban maradtak. Ő azonban ezúttal nem új fákat gyilkolt, csupán a már levágottakról távolította el az ágakat.

Ezeket a levágott gallyakat azután hatalmas halmokba rakta. A csupasz törzseket egymás mellé görgette.

Ott hevertek, most valóban, mint a halottak. Teljesen és véglegesen halottak. Tölgy tölgy mellett. Halott halott mellett.

– Már rájuk sem lehet ismerni – mondta panaszosan Perri. – Milyen szomorú. Ilyen csupaszon egyik olyan, mint a másik. De én azért mégis felismerem a magamét. És ez még sokkal borzasztóbb.

Porro felszökkent a halomba rakott ágakra.

– Egészen belezavarodok – mondta. – Itt hevernek ezek a derék fák, akik a barátaink voltak, utat mutattak, s most azt sem tudjuk, melyik ág melyikhez tartozott.

Perrivel együtt kotorászni kezdett a rőzse között.

– Ez az, megtaláltam – mondta hirtelen izgatottan Perri. – Megtaláltam azokat a gallyakat, amiken annak idején annyit ugrándoztam, azokat a karokat, amik valamikor ringattak, látod, itt van mind, mind. Érzem az illatukat, a régi otthonos illatot, de valami idegen, ismeretlen szaggal elvegyülve, amitől megborzongok. Gyerünk innét, nem bírom tovább.

– Helyes, menjünk – bólintott Porro. – Valóban szörnyen lesújtó látvány ez.

– És hiába, nem tudunk segíteni rajtuk, nem tudunk változtatni azon, ami történt. Milyen szomorú, ha valaki olyan kicsiny és tehetetlen, mint amilyenek mi vagyunk.

Egy héttel később, egy reggelen Perri kipattant fészkéből. Sűrű, fehér pelyhek hulldogáltak szelíden az égből. A hó fennakadt a fenyőágakon, amelyek meghajoltak a súlya alatt.

Egészen fehér volt az egész erdő, és jeges hideg lengedezett harapósan Perri orra körül.

Perri kényeskedve rettent vissza. Összegömbölyödött, bozontos farkát védőtakaróként magára borította, és így, féléber, félalvó állapotban álmodozott.

Álmodott!

Éhséget érzett, és az álom dúsan megrakott bokrokat varázsolt elébe, amelyeknek ágai csak úgy roskadoztak a mogyorók alatt, s megint másokat, amelyek kelletve kínálták súlyos, kerek bodzatányérjaikat. A boróka csípős, kesernyés ízét időnként egészen világosan érezte száraz ínyén, számtalan édes, jóízű makkot ropogtatott fogával, és szinte jóllakott a pompás, álombeli lakomával.

A valóságban azonban üres volt a gyomra, és az éhség annyira kínozta, hogy felriadt tőle.

Álomittasan mászott elő fészkéből.

Álmélkodva nézett körül.

A ködfátylakkal borított égbolton halvány napkorong csüngött, és az erdő néma hallgatásba merült, szinte belesüppedve a hóba, amely csillogott, szikrázott, vakított a nap fényében, és szűzi fehérségével elkápráztatta a szemet.

Perrinek akarva, akaratlan bele kellett lépnie ebbe a kemény, jéghideg hórétegbe, amely vastagon megülte a fenyőágakat, és keservesen fázott.

Hiába. Okvetlenül szereznie kell valami táplálékot. A parancsoló éhség zsarnok módjára űzte ki a hidegbe. A helyzet reménytelennek látszott.

Feltornászta magát a síkos, jeges ágakra, ugrott, csúszott, egy-egy darabon száguldott is, és a fáradságos előrehaladás némileg felmelegítette.

Így érte el a kivágott tölgyfa helyét.

Ez a hely most persze egészen másképpen hatott, elmerülve a magas hóban. Mintha halotti lepel borította volna egykori őrzőjét, ünnepélyesen jelezve az élet végleges és

visszavonhatatlan végét, őrizve a halott emlékét. A merev, fehér hullámok természetfeletti nagyságra dagasztották a földön heverő fatörzsek körvonalait. Mintha minden egyes törzs a saját maga síremléke lett volna. A hófedte rőzsehalmok valóságos hegyeknek hatottak.

Perri továbbsuhant. Itt felcsípett egy-egy árva makkocskát, amott egy elhullajtott fenyőtobozt majszolt mohón, és éhségében megrágta még a fenyő tűleveleinek puhább hegyét is.

Elhatározta, hogy amikor kissé erősebbnek érzi magát, kiássa a magas hó alól valamelyik éléskamráját.

Egy magányos szarka figyelmeztető kiáltása verte fel elmélyültségéből.

Sietve szaladt fel fenyőfájára, hogy a hó csak úgy porzott rohanása nyomán, és lépteinek zaja messzire visszhangzott a néma erdőn.

Perrit az éhség félálmából ráncigálta fel.

Nem is sejtette, mennyi ideje szundikál már összegubbaszkodva fészkében. Napok… hetek? Perrinek semmiféle mérték nem állt rendelkezésére az idő múlásának megállapítására.

Végre, nagy nehezen felrázta magát ernyedtségéből, kibújt a szabadba, és sietve igyekezett célja felé.

Az éléskamra!

Az öreg bükkfa tövében, a törzs egyik korhadó odújában makkot, mogyorót, bükkmagot halmozott fel, még a régi, bőséges időkben.

Az anya tanácsa és parancsa volt ez, amit ugyan nem nagyon értett, de szerencsére követett, s miután a felesleg nagy volt, a gyűjtés inkább pompás játéknak, mint komoly munkának tűnt.

Perri már réges-régen megfeledkezett erről a készletről, de most, álmában, egyszerre csak újból előbukkant a homályból a dús kincs. Már előre örült a reá váró élvezetnek.

A havat már ismerte, de megbarátkozni mostanáig sem tudott vele, találkozásuk mindig fájdalommal járt. A belőle áradó hideg a lábakon keresztül átjárta az egész testet, s ha a meglibbenő szél a magasabb ágakról farkára és hátára dobott néhány marékkal, jeges érintése nyomán megbénult a nekilendülő mozdulat.

De az éhség parancsolt!

Perri rohant, ugrott, lendült fáról fára, megérkezett a bükkhöz, gyorsan lemászott rajta, és belevetette magát a magas hóba.

Dobogott, lelkendezett, lábával egész felhőkben szórta széjjel a felkavart fehér port, s szinte eltűnt a finom fehér fátyol mögött.

Már a legalsó takarón dolgozott, amely keményre fagyva, szinte áthatolhatatlan burokként védte az éléstárat. Ezt az akadályt is áttörte, s Perri most belevetette magát az élvezetbe.

Még nem lakott jól, amikor újból felcsörrent a szarka figyelmeztetése.

Szinte egyidejűleg felrikácsolt a szajkó is. Vigyázat! Veszély!…

Perri minden erejét megfeszítve, egyetlen ugrással érte el a bükkfát, és eszeveszett sebességgel kúszott fel a törzsén.

Előbb fent lenni, fent egészen a csúcson, majd azután megállapíthatja, hogy mi a veszély és merről közeledik.

De nem érte el a csúcsot.

A bükkfát hatalmas, nesztelen ugrás rezzentette meg; az ágak megzördültek, és ugyanakkor szúrós, erős szag csapta meg Perri orrát.

A nyuszt!

Egy pillanatig mozdulatlan maradt, megdermedve a rémülettől. S a nyuszt már ott is volt. Oldalról jött, szélsebesen, egyenesen feléje.

Perri rohant. A törzshöz simulva, körös-körül a törzs mentén, egyetlen szempillantásra sem tágítva mellőle. Fel, le s megint fel! A nyuszt mindenütt a nyomában.

Perri igyekezett, hogy ne nézzen véletlenül sem üldözője szemébe, ebbe az izzó, perzselő szempárba, amely lenyűgözte, megbabonázta, megsemmisítette volna.

A törzstől eltávolodni nem mert. Bár ha végigsuhan az egyik vékony ágon, átugrik a szomszéd fára, ez talán szabadulást jelentett volna.

De úgy érezte, nem szabad teljes testét mutatnia, nem bízott a vékony, csúszós ágacskában sem, s borzalommal érezte, hogy lélegzete fulladozik, elfárad.

Rohant körbe-körbe, nyomában a nyuszttal. Fel-le. Lihegve. Halálra szántan. Ereje lassan kimerült.

Csak a halálfélelem űzte tovább, különben lerogyott volna. Már-már arra gondolt végső kétségbeesésében: „Bárcsak vége lenne mindennek!”

Úgy érezte, legjobb volna beletörődni sorsába; érje el az üldöző, fojtsa meg, legalább nyugalmat talál.

A nyuszt hirtelen félbeszakította az üldözést, otthagyta Perrit, felrohant a facsúcsra, és ott lekuporodott.

Perri szinte bénultan tapadt a törzshöz.

Szíve úgy dobogott, mintha valami pöröly kemény csapásokkal döngetné a dobhártyáját. Tüdeje görcsösen fújtatta ki a levegőt, és görcsös kapkodással szívta be ismét. Szeme előtt elhomályosult a világ, mintha hirtelen sűrű köd szakadt volna az erdőre.

Nem tudta, mi történt, mi fog történni. Nem tudott semmit arról, ami körülötte folyik.

Ha a nyuszt most üldözőbe veszi, el sem moccan a helyéről, és védekezés nélkül tűri a halálos harapást.

De az nem jött, ült fent a fatetőn, jóval magasabban, mint Perri, összekuporodva.

Vad menekülése közben Perri nem hallotta a szarka csörgését, a szajkó rikácsolását.

A fák közül egyszerre csak két kutya bukkant elő; egy vizsla és egy dakszli.

Orrukkal a havat szimatolva, úgy látszik, valami nyomot követtek.

Most, mintha zsinóron rántották volna vissza őket, egyszerre megtorpantak a fa alatt, felkapták a fejüket, nekivetették magukat a törzsnek, mintha fel akarnának kúszni rajta, és vad ugatásban törtek ki.

Úgy viselkedtek, olyan tombolást csaptak, mintha elment volna az eszük. Szünet nélkül ugatták: – Itt van! Ott rejtőzik!

Perri mindig megvetette a kutyákat, és helyeselt, amikor a többiek szidták az árulókat, kémeket, négylábú testvéreik gyilkos hóhérmunkáját. Most azonban úgy jelentek meg, mint a szabadítók, s megmentették a legnagyobb veszélytől. Bármit is gondolt eddig róluk, most nem tudott elég hálás lenni nekik. Hiszen az életét mentették meg.

Perri megkapaszkodott a törzsben, nem moccant a helyéről, várt. Lihegése lassan csillapodott, s bár szíve még mindig hevesen dobogott, ez inkább a reá váró események miatt volt, nem a félelemtől. Szeme elől felszakadt a köd.

S jött a fák alatt, lassan lépkedve Ő!

A kutyák dühös csaholással fogadták.

Ő fürkészve kerülte meg a fát, pillantásával végigtapogatva a kopár ágakat.

Még nem pillantotta meg a nyusztot, és titokzatos segítő szemmel erősítette meg látását. Végül észrevette a facsúcson kuporgó állatot, segítő szemét, amely szíjra fűzve a mellére csüngött, leengedte, és tűzkarja után nyúlt.

A kutyák elnémultak.

Perrin végigfutott a hideg.

Ő most néhány lépéssel odébb ment, és így Perri nem láthatta. Bang!… Lövés dörrent.

A nyuszt egészen közel Perrihez zuhant lefelé, s az ágak, amelyeket estében meghajlított, hangosan csapódtak vissza helyükre.

Perrinek szinte úgy tűnt, mintha a karcsú test csak habozva, nagy lassan hullana alá. Puhán huppant le a hóba.

Perri látta, hogy valami vörös fonál kanyarog a mozdulatlan testből végig a fehér havon.

A kutyák rávetették magukat, felkapták, rázták, újból ledobták, míg Ő végül odalépett, és felemelte.

Perri azt is látta, hogy Ő magával viszi a nyuszt holttestét. A hátsó lábainál fogva vitte, az élettelen fej, ez a félelmetes, rabló pofa tehetetlenül csüngött lefelé, és mereven himbálódzott minden lépésnél.

A kutyák szorosan Ő nyomában lépkedtek, orrukat a magasba emelték, és szüntelenül szimatolták a lecsüngő, véres fejet.

Ő lassan sétált tova a magas hóban. Járásának neszét felfogta ez a vastag, puha takaró. Már eltűnt Perri szeme elől, aki most egyre messzebbről hallotta a szarka meg a szajkó figyelmeztető kiáltozását, akik fáradhatatlanul kísérték útján Őt.

„Ugyan miért kell óvniok az erdőbelieket?” – gondolta Perri. Mert számára Ő, a hatalmas pusztító most egyszerre megmentővé vált, aki kiszabadította végső szorongattatásából. Igen, a legnagyobb veszély pillanatában jelent meg, hogy tüzes karjával lesújtson az üldözőjére. A legeslegutolsó pillanatban jött, mintha Ő, aki bizonyára mindent tud, elhatározta volna, hogy nem engedi elveszni Perrit.

S íme, a leggonoszabb ellenség megsemmisült.

Perri még mindig mozdulatlanul ült ugyanazon a helyen. Most kissé távolabb húzódott a bükk törzsétől. Szíve eltelt örömujjongással, amint most már szabadon, minden félelem nélkül ugrált hazafelé a fakoronákon.

Azért fáradtnak, összetörtnek is érezte magát, s tagjai szinte megmerevedtek a hidegtől. Étvágya is elszállt, és semmi kedve nem volt visszatérni az imént felfedezett éléskamrához.

Úgy érezte magát, mint valami hosszú és fárasztó utazás után. Kimerült volt, és aludni akart. Jó érzéssel gömbörödött össze fészkében.

*

A tél lassan elmúlt, s a langyos szellő fúvására elolvadt a hó.

A fácánok ismét hangosabban kiáltoztak, amikor reggelente alvóhelyükről lehuppantak a földre.

Tollazatuk ragyogóbban csillant, és gurgulázásuk repedt hangja is vidámabban szólt.

Szarkák csörögtek szorgalmasan, nagy buzgalommal kora reggeltől napestig az egyre hosszabbodó napokon.

A rigók fütyörészése is mind gyakrabban csendült, néha már-már valami dalocska jókedvű kezdetévé formálódott, de azután hirtelen félbeszakadt megint.

A fatörzsek között pergett a harkály dobolása.

A bozótban szorgalmasan suttogtak, tollászkodtak a hosszú hónapok óta csendes vörösbegyek.

Az erdő még lombtalanul állt, még csupasz ágak meredtek az ég felé, de már nem elkeseredetten és esedezőn, hanem eltelve valami nagy várakozással, megerősödve a bizakodó reménytől. A törzsekben és hajtásokban duzzadozva keringett a nedv, összegyülekezett a kövér, barna levélrügyekben, amelyek ragadósak lettek tőle, és friss színekben csillogtak.

A földön lehullott levelek nagy része zsíros termőtalajjá vált, eltűnt a megmaradt rész is; elrothadt, széthullott, ha lassabban is.

Felbukkantak az első hóvirág fehér harangocskái és az első ibolyák is szégyenlősen, szerényen ütötték fel a fejüket a bokrok aljában.

A mérges bürök szétteregette húsos leveleit, s csábítón kínálgatta magát a sűrűség homályában. De az őzek, akiket sikerült becsapnia, ugyancsak megjárták, alaposan elrontották gyomrukat a friss zöldséggel.

Az őzek ruházata még nem nyerte vissza sima fényét, bozontosan, csomókban foszló szőrrel járkáltak. Sárgásbarna gúnyájukon néhol tenyérnyi kopasz foltok éktelenkedtek, ahogy jártukban nekidörgölőztek valami fatörzsnek.

A bakoknak új agancsuk nőtt. Friss ékességüket tömör védőtok borította.

A szarvasok azonban még nem tudtak felmutatni ilyen új agancsot, s mintha szégyellték volna fegyvertelen, csupasz fejüket, csoportokba verődve a sűrűség mélyén tartózkodtak, s igyekeztek láthatatlanok maradni, amennyire csak lehetséges volt.

Amióta a hó hideg keze többé nem vert béklyót az élet minden megnyilvánulására, valami mélységes, megfoghatatlanul izgalmas, sejtelmekkel teli várakozás lett úrrá az erdőn. Felszabadultak a jó illatok, a csírázó, számtalan helyen felnyíló föld szétpermetezte születő teremtményeinek szagát; az elmúlók fájdalmas, lemondó búcsúja összevegyült a megszülető friss fiatalság erőtől duzzadó ígéretével. Illatozott a fák törzse a belül folyó szakadatlan munkától, illatoztak a bokrok a lázas készülődéstől, a mezők és rétek füvei, növényei, amelyek a sűrűség árnyékában vagy kint a tisztásokon megszületésre készültek, bódító, fűszeres leheletet árasztottak.

A feltámadásra való lázas készülődés párázott szerte az erdőn.

Perri, amikor egy reggel felébredt, azt hitte, csak egyetlenegy hosszú éjszakát aludt át.

A téli álmodozás heteiben alaposan lesoványodott, egészséges éhsége gyors csillapítást követelt, de sem a soványság, sem pedig az éhség nem gyengítették erejét.

Friss érzéssel pattant ki fészkéből, teli vidám várakozással, duzzadón a bizakodástól, hogy íme, egy ismeretlen, de mindenképpen pompás ünnepség küszöbén áll.

Végigszaladt az ágakon, amelyek engedelmesen meghajoltak súlya alatt.

Megrágcsálta a tűlevelek hegyét, s lám, ez a kesernyés falat, amire egyébként csak végszükségben fanyalodott, pompásan ízlett.

Futtában lakmározott, kipróbálta a merész ugrások régen nem gyakorolt művészetét. Fentről a csúcsról le, a legalsó ágakig. Repülés közben alig kidudorodó hajtásokat, friss levélrügyeket fedezett fel.

Megölelgette a fatörzseket, s felrohant rajtuk a viszontlátás örömében.

A viszontlátást megünnepelte a harkállyal meg a szarkával is, és boldogan hallgatta elbeszéléseiket. Hirtelen felmerült benne a kérdés: Hol van Porro? Porro! Porro! Hát persze, Porro!

Már régóta nem gondolt játszótársára, bizony egyszerűen megfeledkezett róla.

Most azonban olyan hevesen rászakadt a vágyódás, hogy nem talált nyugtot.

A sorsán nem aggódott, egy pillanatig sem hitte, hogy bármi baja eshetett. Ó, Porro ügyes, nagyon ügyes és fürge fickó. Csak az a gondolat rémítette meg, hogy talán ő is megfeledkezett róla, s most már nem is kívánja a társaságát. Azért nem is kereste fel annyi ideje.

Perri rohanni kezdett, és jókora területet beszáguldott. Felkúszott számos fakorona legmagasabb csúcsára, leült, és körülszemlélődött.

Semmi.

Azt, hogy a szarkát megkérdezze, vagy bárki máshoz forduljon, szégyellte, maga sem tudta volna megmondani, miért. Gyakran már-már megszólalt: „Nem láttad véletlenül

Porrot valamerre?” – de végül is mindig visszanyelte a kérdést, és zavartan továbbrohant.

Nem tudta, mi az, ami a bensejében lejátszódik.

Persze, Porro pompás pajtás volt mindig, de mit bánta ő ez idáig, hogy merre csavarog, találkoznak-e vagy sem! Igen, azelőtt így volt. Soha nem érezte még ezt a heves vágyat, hogy láthassa, együtt lehessen vele.

Most azonban úgy érezte, hogy Porro jelenléte a legfőbb boldogságot jelentené számára… úgy érezte, hogy egyszerűen nem tud élni nélküle.

Az egyik facsúcsról egy hang kiáltott rá:

– Perri! Kicsi Perri! Feszülten fülelt.

– Kicsi Perri!

Nem Porro hangja volt.

A nagy fekete mókus száguldott feléje, de úgy rohant, hogy az ágak csak úgy repkedtek körülötte. Perri csalódottan menekült. A fekete utána.

– Maradj! Mondani akarok valamit. Hallgass meg! – kérte. De Perri nem hallotta, nem akarta hallani.

A fekete utolérte, egyetlen ugrással átvetette magát Perri feje felett, és elállta az útját.

– Perri! Szeretlek! Szép vagy, Perri. Te vagy a legszebb és legédesebb a mókusok között.

– Ugyan, hagyj békén – morogta Perri, és néhány ággal lejjebb ugrott.

A fekete azonban nem tágított, ő is leugrált néhány ágon, és hamarosan újból elébe került.

– Szerelmes vagyok beléd, Perri. Te leszel a feleségem. Mondj igent. Könyörgöm, mondd, hogy igen.

– Nem – kiáltotta Perri –, nem!

– De miért nem?

– Hiszen már van feleséged, te utálatos. – Perri most már komolyan haragudott.

– Ugyan már. A feleségem elment, nem tudom, merre jár. – A fekete megvetően legyintett.

– Akkor keresd meg! – Perri félreugrott, és mielőtt még a fekete felocsúdhatott volna, már messzi járt.

Amikor üldözője magához tért elképedéséből, újra utánaeredt, beérte, elhalmozta kéréssel, könyörgéssel, ígéretekkel, és nem tágított oldala mellől.

Fáról le, fára fel folytatódott a vad hajsza.

Perri nem ügyelt a feketére, rohant, rohant, amilyen sebesen csak tudott.

De lélegzetszakasztó rohanása közben egyszerre csak felvillant benne a felismerés: ez a szerelem! Izzón ömlött végig ereiben ez az új érzés: szeretem Porrot! Igen, szeretem! Csak őt és senki mást!

Nem érzett félelmet a feketétől, csak undorodott tőle.

Azért rohant, hogy ne kelljen tűrnie tolakodó közellétét.

A fekete pedig egyre a nyomában volt.

– Az enyém leszel, édes! – kiáltotta.

Perri még gyorsabban száguldott:

– Édes Porrom! – suttogta maga elé.

Kimerülten és izzadtan suhant fészkébe, jóval korábban, mint máskor szokott.

– Viszontlátásra holnap – fuvolázta odakint a fekete. – Holnap az enyém leszel.

– Soha – sziszegte Perri – soha! – És boldog megelégedéssel nyújtózott el a fészekben.

Ezen az éjszakán Porroval akart álmodni, de egyáltalán nem álmodott semmit. Fáradt volt, és egészségesen, mélyen aludt. Reggel azonban kiáltásra ébredt:

– Perri! Itt vagyok!

Porro hangja volt. És amikor kirohant, ott ült előtte.

– Szeretlek – mondta Porro, és a hangja nagyon gyengéd volt és nagyon komoly.

Perrinek elakadt a lélegzete. Porro megismételte:

– Szeretlek!

– Ez… nagyon... szép… örülök… – dadogta Perri.

– Ha te is szeretsz, akkor valóban szép.

Még mielőtt Perri válaszolhatott volna, a fa csúcsáról, súlyosan, mint valami zuhanó kődarab, mellettük termett a fekete.

– Hordd el magad! Szemtelen kölyök! – kiáltotta. – Ez az én menyasszonyom!

– Hazugság! – fortyant fel Perri. – Nem vagyok a… Nem fejezhette be, mert a fekete közbevágott:

– De leszel. Egészen bizonyos. Ez a taknyos ne zavarjon. – És újból ráripakodott Porrora: – Hordd el magad. De tüstént!

– Eszem ágában sincs – válaszolta Porro. – Ez az én menyasszonyom.

– A tiéd? – Dühösen ugrott a fekete Porro felé. – A tiéd? Ez a tiéd, meg ez, meg ez!... – És izmos öklével belevágott Porroba. Porro azonban nem ijedt meg, hanem visszaütött. Egymásba akaszkodtak, és hamarosan egyetlen gomolyagba fonódva ütötték, rúgták, harapták egymást.

Porro bátran küzdött. Nemcsak védekezett, hanem, ha ellenfele lanyhult kissé, tüstént támadásba lendült.

A fekete azonban erősebb volt, durvább, és mindenáron meg akarta ölni vetélytársát. Amikor a nyaka felé kapott, hogy átharapja a torkát, Porro gyors, rugalmas mozdulattal kisiklott öleléséből.

Legyőzöttként menekült.

Perri elszomorodva kuporgott az ágon. Egy pillanatig úgy érezte, hogy legszívesebben utána rohanna, de ezt a gondolatot tüstént feladta. A fekete bizonyára utánaeredne, és újból elcsípné Porrot, aki másodszor már nem menekülhetne a dühe elől.

Elhatározta, hogy megbosszulja pajtását.

– Így ni, drágám – ujjongott a fekete –, ettől megszabadultunk. Óvakodni fog a jövőben attól, hogy az

utamat keresztezze. – Három sebből vérzett ő is, de úgy tett, mintha fel sem venné a fájdalmakat, és közelebb húzódott.

– De én keresztezni fogom az utadat, hallod-e?! – kiáltotta felülről egy hang. – Hagyd békén Perrimet. Szeretem Perrit, és nem engedem. Igen, Perri, tudd meg, szeretlek!

A tűzvörös bundás mókus volt. Villámsebességgel suhant le a fatetőről.

– Takarodj innen, tolakodó fickó! – rivallt a feketére. A fekete csak úgy lángolt a felháborodástól:

– Te nyomorult szájhős, te!… gyűlöllek!… Már régen várom az alkalmat, hogy végezhessek veled.

A vörös bundás egyetlen hanggal sem válaszolt, hanem habozás nélkül rávetette magát a feketére. Vad verekedés, harapdálás lobbant fel a két vetélytárs között.

Vakon, szinte öntudatlanul küzdöttek, mint ahogy halálos ellenségek törnek egymás életére.

Perri moccanás nélkül nézte a harcot.

A fekete és a tűzvörös szinte teljesen összeforrtak.

Szőrük hatalmas csomókban repkedett a levegőben.

Elvesztették az egyensúlyukat, végiggurultak az ágon, és lezuhantak a földre. De még ott sem engedték el egymást, hanem küzdöttek tovább elkeseredetten.

Perri, kihasználva a kedvező pillanatot, nesztelenül elosont.

Lassan, óvatosan szaladt, és mikor hallótávolságon kívül ért, rohanásba kezdett.

– Porro! – kiáltotta. – Porro!

És Porro már ugrott is elébe; vagy tizenkét fával odébb várakozott reá.

– Itt vagyok! – mondta Perri.

– Tudtam, hogy jönni fogsz – bólintott Porro.

– Most aztán szedjük a lábunkat – sürgette Perri. – Siessünk, fussunk jó messzire innét, nehogy utolérjenek.

Végigszaladtak számtalan fakoronán, ugráltak egyik fáról a másikra, már ismeretlen, idegen tájakon jártak, de meg nem álltak volna egy pillanatra sem.

A tűzvörös, aki a harcban legyűrte a feketét, mert azt kimerítette a Porroval folytatott küzdelem, hiába kereste Perrit.

Csakhamar fel is adta a hiábavaló kutatást, és számtalan vérző sebét nyalogatva, visszahúzódott rejtekhelyére.

Perri és Porro biztonságban ültek egy hatalmas tölgyfán, és ki-kidugva fejüket vizsgálták a vidéket.

– Itt fogunk letelepedni – mondta Porro.

– Milyen kellemes, hogy véletlenül ismét egy tölgyfa lesz – vélte Perri. – Nekem tetszik itt.

– Mindenütt tetszik nekem, ahol veled lehetek – válaszolta Porro.

– Milyen okos vagy! – dicsérte Perri elismerően.

– Talán, majd ha sokat leszek veled együtt – szabadkozott Porro –, valóban okos leszek. De eddig nagyon ostoba voltam, és nem értettem semmit. Most már tudom: a szerelem a legnagyobb csoda a világon. Bármit hozzon is, harcot vagy akár fájdalmat, minden csak boldogságot jelent. És ha egymással lehetünk, az jelenti a legtökéletesebb boldogságot.

Végül tehát újból összekerültek. Másképpen, mint azelőtt, bensőségesebben, gyengédebben, vidámabban, de ugyanakkor komolyabban is. Lakóhelyet építettek maguknak.

Porro odacipelte az elhagyott varjúfészek alját. Ez a szilárdan font darab biztos alapként tartotta a fészket, és nem engedte át a nedvességet.

Erre építették a tartós falakat. Kemény munka volt, de jókedvűen végezték, és valóban pompásan sikerült.

Naponta új ötleteik támadtak és örömmel szemlélték, ha sikerült megvalósítaniuk.

A tágas és puhára párnázott odúcska fölé szilárd tetőt formáltak.

Hívatlan vendég nem törhetett be hozzájuk.

A reggeli nap végigloccsantotta aranyával lakásukat.

– Szép, ugye? – kiáltotta Porro.

– Gazdagok vagyunk – kacagott Perri.

– És biztonságban érezhetjük magunkat – tette hozzá jó érzéssel Porro.

– No, no – vélte Perri –, biztonságban soha senki nem érezheti magát.

– Ha valamelyik rabló mégis be akarna hatolni… – aggályoskodott Porro. – De várj csak, megtaláltam már a módját.

Kinyitott egy másik, egészen kicsi, titkos ajtót.

– Itt mindig észrevétlenül kiosonhatunk – büszkélkedett.

– Nagyon okos vagy! – dicsérte Perri.

– Csak azért, mert te tanítottál. Te tanítottál mindenre.

A fák és bokrok első, gyenge levelei, mintegy tapogatódzva kinyújtották ujjacskáikat.

Az erdő finom, világoszöld fátyoldíszt öltött.

A tisztások, rétek, irtások virághímes szőnyegként pompáztak a napsütésben.

Az őzek ruházata, amikor legelészve nagy kényesen végigsétáltak ezeken a szőnyegeken, már vöröses színben csillogott. Egyik-másik erősebb bak már a szarvát borító burok lecsiszolását is megkezdte.

A szarvasok is újból előmerészkedtek, s immár teljes királyi pompájukban díszelegtek. Homlokukon félelmetesen meredezett ékességük, a pompás agancskorona.

Andalító, zsongító illat töltötte be az erdőt. A sűrűségben, bokrok aljába rejtett, lapos fészkükön ültek a fácántyúkok, és költötték tojásaikat. A rigók édes dallamokat fütyültek reggel és este a fák legmagasabb csúcsain.

– Szerelem!… – mondta Perri elgondolkodva.

A fűben nyúlanyák ugrándoztak kicsinyeikkel, akik mulatságos gyapjúgombolyagokhoz hasonlítottak.

– Család – bólogatott Porro. Akkor Perri odahajolt, és a fülébe súgta:

– Te… nekünk is hamarosan lesznek kicsinyeink.

Porro ellágyulva pillantott rá.

– Milyen szép vagy, Perri. Szebb, mint valaha. Végigszáguldottak a fakoronákon, amiket még csak nem is oly régen ismertek, s amik mégis meghitt otthonná váltak számukra.

Először hangzott fel vidám, merész kiáltás:

– Kakukk!…

Perri megtorpant, és részvétteljesen csóválta a fejét.

– Szegény, magányos, önző fickó. Porro csak megvetően vállat vont. Perri hirtelen felegyenesedett.

– Van egy ötletem. Látogassuk meg az embergyereket!

– Nagy út innét – aggodalmaskodott Porro.

– Nem baj. El kell mesélnünk az embergyereknek mindent, ami velünk történt. Mindent, de mindent.

– Helyes! Akkor hát gyerünk. Ha kedved van, akár mindjárt indulhatunk.

És nekiindultak.

Amikor elérkeztek arra a vidékre, ahol azelőtt laktak, Porro habozva lassított.

– És a vörös bundás? Meg a fekete? Halálos ellenségeink?

– Sebaj, nincsen már ellenségünk! – kiáltotta vidáman Perri. És valóban így is volt.

A fekete újból békésen együtt lakott a feleségével, aki ugyancsak kordában tartotta.

Teljesen megváltozott, és félénk zavarral nézett a két arra száguldó fiatal mókus után.

A fenyőfán találkoztak a vörös bundással, aki fiatal felesége oldalán szorgalmasan építgette új fészkét. Úgy tett, mintha nem ismerné őket, mogorván és tettetett csodálkozással bámult utánuk, és még hallották, amint szemrehányóan a feleségéhez fordult.

– Maholnap már lakni sem lehet ettől a sok csavargótól. Csupa idegen népség, aki be akar lopódzni a mi területünkre.

Amikor Anikó otthonának közelébe értek, hozzájuk szegődött a szarka.

– Más, mint azelőtt volt… – csörögte szaporán. – Éppen most jártam az embergyereknél… egészen megváltozott – azzal előkelően tovavitorlázott.

Csinos kis feketerigó ült az egyik ágon. Fekete főkötőjével, elegáns fekete ruházatában valóban figyelemre méltó látvány volt. Most azonban ő is szomorú arcot vágott, és halkan odasúgta:

– Igen, a szarkának igaza van. Kár, nagy kár, de úgy van, ahogy mondja.

A két mókus azonban nem hagyta magát megzavarni. Hatalmas ugrásokkal haladtak előre, s végül megpillantották a rég nem látott kis kertet, és felismerték Anikót.

Perri csodálkozott:

– Senki sincsen vele… Senki közülünk, erdőlakók közül.

– Az embergyerek egyedül van – suttogta Porro.

Anikó szokott padján ült, ölében néhány szál ibolya és kankalin, azokkal foglalatoskodott. Élőlény nem volt a közelében.

– Furcsa – mondta Perri.

– Várjunk talán egy kicsit – vélte Porro.

Csendben lekuporodtak és vártak, de odalent semmi nem változott, maradt minden, ahogyan volt.

Perri nem tudta tovább türtőztetni magát. Hajtotta a türelmetlenség, szerette volna minél hamarább elmesélni az embergyereknek mindazt, ami velük történt s ami teljesen eltöltötte. Porro meg az ő szerelmét, boldogságukat, fészekrakásukat, reménységeiket s még sok egyebet is.

– Menjünk?… – kérdezte habozva. Porro bólintott.

Lesiklottak, s a magas fűben ugrándozva siettek Anikó felé. Bozontos farkukat zászlóként a magasba emelték, mellső

lábukat fehér mellényükhöz szorították, s ott álltak, készen arra, hogy az első hívó jelre a kislány ölébe vagy vállára szökkenjenek, mint egykor régen.

– Üdvöz légy! – kiáltották egyszerre, vidáman és barátságosan. – Üdvöz légy!

Anikó felállt a padról.

– Ó!… – súgta Perri ijedten s alig hallhatóan Porro fülébe – mennyire megváltozott!

S valóban, Anikó csakugyan megváltozott, sokkal nagyobb lett, kinőtt az első gyermekkor derengéséből, közeledett az ész és az emberi belátás határaihoz, négyesztendős létére az emberek nyelvén beszélt már, s az erdő ártatlan lakóinak nyelve érthetetlenné vált számára. Nyiladozó lelkéből úgy kitörlődött ez a beszéd, mint ahogy a gyertya szerény lángocskája kialszik, mint ahogy az oroszlánszáj arany hímporát elfújja a tavaszi szellő.

– Mókuskák – kacagott Anikó. – Milyen kedvesek.

– Üdvöz légy! – ismételte Porro, és szinte könyörögve hozzátette: – Mondj valamit!

– Igen, beszélj hozzánk!

Mondj már nekünk valamit – könyörgött Porro is.

– Sok minden mesélnivalónk van számodra – csábítgatta Perri.

– Kedves kis mókuskák – ismételte Anikó. De ezt a beszédet a két mókus nem értette.

Anikó pedig nem értette meg többé a két kis állatka suttogását.

– Vége – mondta Porro bánatosan.

– Igen, vége – hajtotta le a fejét Perri, mintha nem bírná elviselni a szomorúság súlyát.

Anikó egy lépéssel közeledett feléjük. Ő, aki azelőtt soha nem érintette meg erdőbeli vendégeit, most kinyújtotta feléjük a kezét, hogy megsimogassa a fejüket.

Perri és Porro riadtan hátrált.

Villámgyorsasággal suhantak vissza a fához, és felkúsztak a törzsön.

– Soha többé nem jövünk ide – mondta Porro határozottan.

– Úgy van, soha többé – helyeselt Perri. – De azért ez érthetetlen.

Egyikük sem tudta elgondolni, mi történhetett. De nemcsak ők, nemcsak Perri és Porro nem tudták felfogni, hanem az erdő többi teremtménye, még maga Anikó, az ember gyerek sem.

Valami megváltozott.

Felépült a fal, ami elválasztja az embert és az állatot, láthatatlanul, érthetetlenül és áthatolhatatlanul. – Kár, nagy kár – mondta a feketerigó. És valóban örök kár, hogy ez így van.

Készült a Dabasi Nyomdában
Felelős vezető: Bálint Csaba igazgató
Munkaszám: 89-2396